VÄNERSBORGS SÖNERS GILLE

ÅRSSKRIFT
1989

Femtioåttonde årgången

Tryck: CW Carlssons Eftr. Tryckeri AB,
Vänersborg 1989
Bokbinderi: Wickströms Bokbinderi, Uddevalla

Utskriven pga förlig vind mot Götheborg!

Om verksamheten vid Lazarettet i Wenersborg under dess första tid 1783—1840.

Av Ragnar Jonsell

Tiden före lasarettet

I det gamla Brätte och Vänersborg fanns tillgång till barberare och fältskärer, vilka huvudsakligen utbildats genom praktik i barberarstugor och i fält.

Fältskärerna som oftast var av utländsk härkomst hade som regel tjänster vid närbelägna regementen. Städerna besöktes också av kringresande medici särskilt i samband med marknader.

År 1753 anställdes i Vänersborg som stadsdoctor eller stadsphysicus Sven Brodd. Denne utnämndes samma år även till den nyinrättade tjänsten som provinsialläkare för hela Älvsborgs län. Brodd flyttade till Skara 1758, och provinsialläkartjänsten besattes ej förrän 1772, medan man däremot hade stadsläkare. Provinsialläkartjänsten i Älvsborgs län delades 1774 på en i Vänersborg och en i Borås. För närmare uppgifter om läkekonstens utövare i Brätte och Vänersborg före lazarettets tid hänvisas till Bertel Hallbergs utmärkta redogörelse i Vänersborgs söners gilles Årsskrift år 1942.

Lasarettens bakgrund i Sverige

Under medeltiden uppstod helgeandshus eller hospital på olika platser i Sverige. De hade ofta sitt ursprung i klostren, men verksamheten fortsatte även efter reformationen. Hospitalen tog hand om kroniskt sjuka, fattiga och svårskötta sinnessjuka, som ej kunde vistas på hemorten. Från vårt område har man sänt behövande till hospitalen i Skara och Göteborg (gamla och nya Lödöse).

År 1763 utfärdades en kunglig förordning som stadgade att endast sinnessjuka, epileptiker, kräftsjuka och spetälska fick tas in på hospital. Så småningom kom de sinnessjuka att överväga, varför ordet hospital i Sverige kommit att betyda sinnessjukhus istället för det ursprungliga gästhem för vägfarande, gamla och sjuka.

Kungliga SerafimerOrdens Lazarett öppnades 1752 i Stockholm som Rikssjukhus för Sverige och Finland. 1765 meddelades i Kungligt brev att de län eller stift som så önskade på egen bekostnad kunde få inrätta lasarett och därtill behålla de lokalt insamlade medel, som man tidigare sänt till Serafimerlasarettet.

Ledningen för rikets lasarett, hospital och barnhus utövades från år 1773 av två Serafimerriddare och från 1787 av Serafimerordensgillet. 1776 utsågs Serafimerlasarettets överkirurg Olof Acrel (senare adlad af Acrel) till generaldirektör över lasaretten i riket.

I stora delar av Sverige, så även runt Vänersborg spred sig veneriska sjukdomar (i synnerhet syfilis) under 1700-talets senare del. Landshövdingen Råfelt skrev till Kgl Maj:t och begärde inrättande av ett Lazarett för hela länet med placering i Vänersborg. Utvecklingen därefter kan följas i nedan citerade skrivelser.

Gustaf III:s brev om Lazarett i Elfsborgs län

Som svar på en anhållan från Serafimerriddarne skriver konung Gustaf III från Drottningholms slott den 3 september 1781: "Wi har i nåder inhämtat de anstalter I vidtagit till befordran af lazarettsinrättningen i Elfsborgs län." . . . Därav framgår

"1. Att de bägge ProwincialMedici (provinsialläkare) som vistas den ene i Wenersborg, den andra i Borås måge åläggas att för den lön de njuta af kronan sköta de sjuka utan Invånarnes bekostnad, särdeles nu i början och att vid Lazarettet må bestås frie Medicamenter åtminstone för de veneriskt sjuke.

2. Att de medel som ifrån desse Härader och Städer genom frivillige sammanskotter, allt sedan 1765 influtit till Consistorierne, dels i Skara dels i Göteborg måge avlämnas som Fond för inrättningen.

3. Vilka Invånarena wid alle sammankomster på Prästerskapets eller någon annan Föreställning göra frivillige gåvor till Lazarettet efter råd och lägenhet, och så ofta Landshövdingen antingen genom Kungörelse, eller ock på annat sätt gör föreställning om någon frivillig gåva och sammanskott, antingen genom Stambok, Collect eller eljest vilka ock Innevånarena därtill efter sin förmögenhet, dock utan allt tvång bidraga.

4. Om fonden icke genast bliver tillräcklig till de sjukas föda och underhåll, jämte avlöning för nödige sjukwaktare så får Sochnen ändå vad Veneriska Sjukdomar angår betala för sina sjuklingars föda till dess Fonden kan bliva så tillräcklig, att detta underhåll även kan bestridas; varförutan de Åtta Häraders Invånare tillagt, att som Lazarettet fram-

Fig 1. Detalj av karta ursprungligen ritad av Hans Hj Lindskog år 1787. A = landshövdingeresidenset. B = Torget. F visar Lazarettets läge på nuvarande Riksbankstomten.

deles förmodligen kommer till den styrka att även ursinnige människor som nu vistas i Skara Hospital däri inrymmas, så anhålla de att samma Hospital ej vidare måtte få som hittils skett genom utskickade uppbära årlige sammanskotter, utan att dessa sammanskott hädanefter må få flyta till Lazarettet.

Vid övervägande härav have Wi med Eder ansett försvarligt att Länets innevånare genom ytterligare försök och föreställning av Landshövdingen kunde förmås att om ett enda Lazarett sig förena: men i annor händelse vele Vi till ovanberörde överenskommelse lämna Vårt bifall och stadsfästelse, och uppdraga Eder härmed icke allenast att vederbörande därom föreställa utan även att om verkställigheten att det ena eller bägge Lazarettena reglera och föranstalta, varmed vi befalle Eder Gud Allsmäktig Synnerligen Nådeligen."

Detta kungliga brev utgavs i sin helhet i en Allmän Kungörelse för Älvsborgs län av Landshövding Michael von Törne 10 mars 1783. Därav framgår att två lasarett skall byggas i Länet. Lasarettet i Vänersborg skall betjäna Vänersborg och Åmåls stad, Dalsland samt Väne, Flundre, Ale, Vättle och Bjerke härader.

I Vänersborg inköptes för ändamålet ett av stadens fåtaliga stenhus som ägdes av Källarmästare Hafvenström. Det låg på nuvarande Riksbankstomten, i hörnet av Residens- och Sundsgatorna se figur 1.

Ritning på det Hafvenströmska huset som fungerade som lasarett och kurhus fram till stadsbranden 1834 finns i figur 2.

Ur landshövdingens kungörelser kring öppnandet

Landshövding v Törnes kungör den 3 april 1783 att han den 1 maj ämnar öppna Lazarettet med 8 sängar. Enligt författningarna får ej alldeles obotliga sjuklingar inkomma "på det de som äro behäftade med botelige krämpor ej måge därigenom uteslutas". Man uppmanar därför de personer som åstunda inläggning för behörig kur att "förut infinna sig här i Staden hos Herr ProvincialMedicus Doctor Hultman, att av honom jemte Lazaretts-Chirurgicus visiteras, och då de sedan hos mig visa dessas Attest at deras sjukdom icke är obotelig skola de så fort Rum och lediga Sängar medgiva genast inlåtas uti Lazarettet alldeles efter Ordnings-Nummern, såsom de sig anmäla, så vida ej särskilde besynnerlige omständigheter skulle göra någon till företräde berättigad." Kronobetjäningen meddelar när ledig säng uppkommer och då måste man genast infinna sig.

I en allmän kungörelse utfärdad 19 maj 1784 meddelas att man ej kunnat få in tillräckliga medel för att driva Lazarettet. Landshövdingen

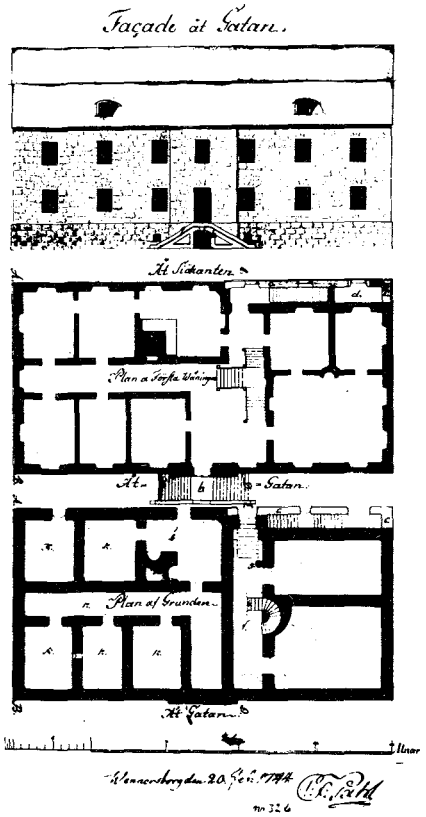

Fig 2.a och b Ritningar år 1774 till Hafvenströmska huset vilket inköptes för ombyggnad till Lazarett.

har därför rådfrågat "de Herrar Excellenser och Serafimerriddare" som har överinseendet över Hospitalerne, Lazaretten och Barnhusen i riket. Dessa har svarat att de deltagande innevånarne enligt fastställd överenskommelse skall sammanskjuta "vad till Lazarettets underhållande erfordras." Landshövdingen sammankallar nu deputerade från varje socken, städerna och de olika stånden att diskutera hur lasarettets ekonomi skall lösas.

Av allmän kungörelse utfärdad 9 juli 1784 framgår att man vid sammanträdet fastställde att socknarna skall betala utgifterna för sina fattiga "hospitalshjon" och att dessa skulle medföra särskilt intyg från pastor och kyrkvärdar att församlingen stod för uppehället. Bemedlade patienter skulle däremot själva betala sitt underhåll.

Församlingens äldste och sexmän (av socknen utsedda ordningsmän) skulle vid konstaterad eller misstänkt venerisk smitta samråda och meddela vederbörande bevis till att söka Lazarettets Läkare och Chirurgicus för undersökning. Den som själv kunde betala sin vistelse på lazarettet fordrade ej bevis. Om församlingen hade skälig anledning att misstänka någon förmögen ledamot eller dess hushåll för venerisk smitta "låte då Pastor genast antyda honom att förfoga sig till Lazarettets läkare och taga bevis om sin hälsas tillstånd". Om han vägrade undersökning eller behandling, kunde Pastor begära handräckning hos Landshövdingen som sände läkare till orten på den misstänktes bekostnad. Prästerna uppmanades att låta "förfarne läkare hålla undersökningar gälds och sochnevis för att utröna vilka af allmogen som är behäftade med Venerisk smitta och vill jag på anmälan utsända Läkare för sådant ändamål". Rapporter från provinsialläkarna visar att sådana massundersökningar av och till utfördes i lazarettets upptagningsområde. Den 1/8 procent av boupptecknings summan som tidigare tillfallit de fattiga skulle nu tillföras en fond för byggnad och reparation på Lasarettshuset i Vänersborg.

Ur Allmän kungörelse 20 september 1784:

I enlighet med de deputerades beslut skrev Landshövdingen till Riksråd och Serafimerriddarne med anhållan att man från den allmänna hospitalsfonden skulle få medel för ytterligare avbetalning av köpesumman för Lasarettshuset. Deras Excellenser svarade i brev att "vederbörandes anhållan är så mycket obilligare som Länets Innevånare böra veta, det de till Hospitalsfonden, varav ett sådant tillskott skulle tagas icke bidragit ett Runstycke, med mera" Landshövdingen sammankallade de deputerade för nya överläggningar om lasarettets ekonomi.

Källmaterial

Genom stadsbranden 1834 förstördes bl a större delen kyrkböckerna och landsstatens arkiv.

Vissa handlingar angående sjukvården finns dock bevarade i Landshövdingarnas rapporter, och i skrivelser som ställts till olika myndigheter. För vissa år återfinns rapporter från lasarettsläkare och provinsialläkare i Vänersborg ställda till Collegium Medicum eller Generaldirektören för Lasaretten Från år 1819 finns Lasarettets journaler och från 1834 direktionsprotokoll, räkenskaper och tillhörande handlingar bevarade i Älvsborgs läns landstings arkiv i Vänersborg.

Lazarettsläkare

(Uppgifterna i huvudsak från Sacklén; Sveriges Läkarehistoria)

1783—1793 Christian Fogelmark Född 1740 i Fogelås, Skaraborgs län. Efter genomgången kirurgisk lära i Stockholm utnämndes han 1771 till RegementsFältskär vid K. Bohusläns regemente, där han tjänstgjorde till 1799 och deltog i kriget i Finland. Från 1772 desslikes Stads Fältskär i Vänersborg där han vid 43 års ålder blev den förste i Lazarettsläkaren. Kallades 1801 till Bruksläkare i Avesta där han avled år 1824.

1794—1796 Immanuel Nobel Född 1757 i Uppsala. Lärde kirurgi i Uppsala och deltog som underläkare i kriget i Finland 1788—89. Studerade sedan Läkarevetenskapen i Uppsala och erhöll tjänst som Lazarettsläkare i Wenersborg vid 37 års ålder. Tjänstgjorde i Borås 1796—99 och förordnades 1800 till Provinsialläkare i Gästrikland. Död i Gävle år 1839.

1796—1815 Lars Hollberg Född 1768 i Sandhems s:n, Westergötland. Efter studier vid Skara gymnasium var han lärling och farmacistuderande på apotek i Göteborg. Blev 1790 extra kompaniefältskär och deltog i finska kriget. Efter återkomsten studerade han kirurgi och emottog 1792 Stads och Lazarettsfältskärsysslorna i Borås. 28 år gammal befordrades han till RegementsFältskär vid Västgöta-Dals Regemente och förordnades samtidigt att förestå Lazarettet i Vänersborg. Deltog i fälttågen i Pommern 1806—1807 och vid norska gränsen 1813—1814. Begärde 1815 avsked från sina tjänster och flyttade till Göteborg som practicus. Valdes där 1818 till ordf i Kungliga Vetenskaps- och Vitterhetssamhället. Från trycket har han utgivit ett flertal medicinska rapporter men även om vallmoodling och bohusländska fiskar. Han dog i Göteborg 1823 varvid anmärkes att hans dyrbara insektssamling utbjöds till salu. Porträtt se fig 3.

1815—17 Jonas Henrik Winckler Född 1789 i Karlskrona. Började

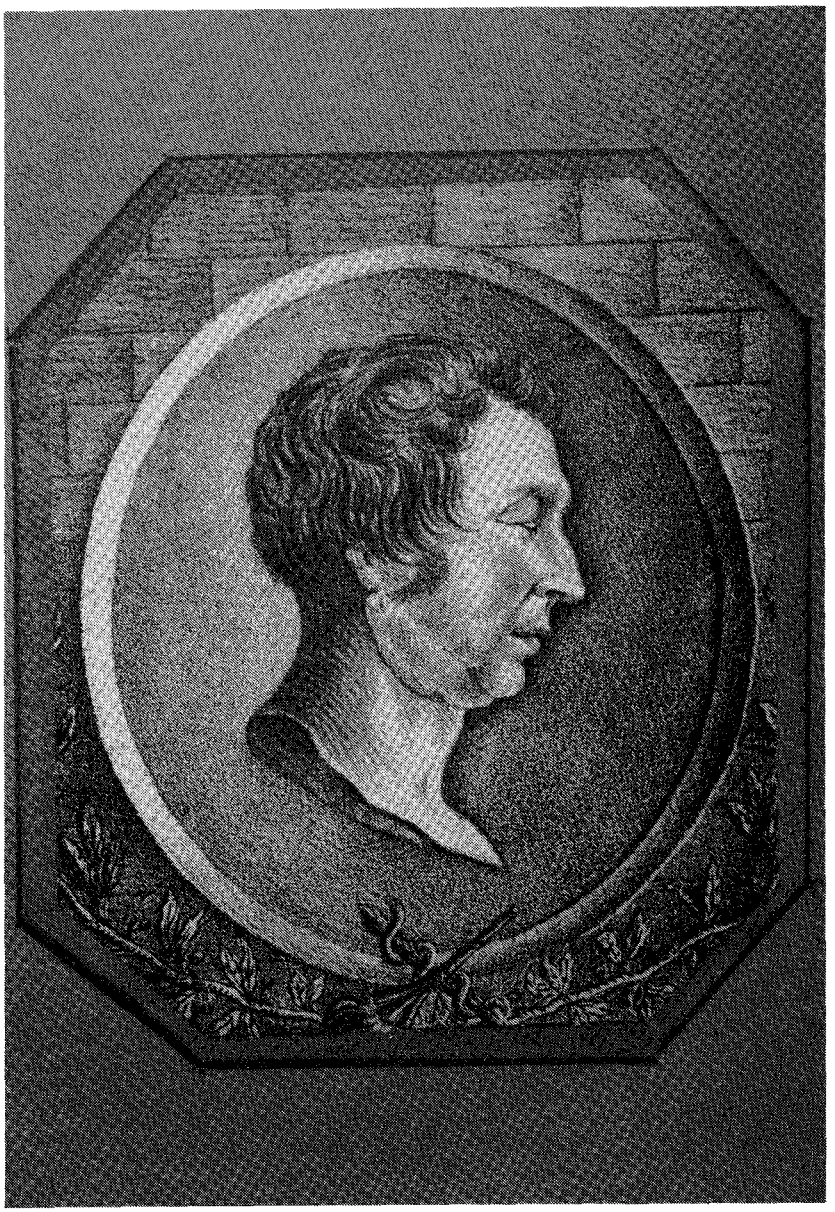

Fig 3. Lars Hollberg Lazarettsläkare i Wenersborg 1796—1815. Blyertsteckning. (Kungliga Biblioteket, Stockholm.)

vid 17 års ålder öva sig i kirurgien på Amiralitetssjukhuset i Karlskrona och inskrevs vid 19 års ålder som student i Lund. Kommenderades samma år ut med flottan och blev krigsfånge hos ryssarna. Förestod därvid sjukhus för krigsfångar i Finland och slutligen i Petersburg där han även fick öva sig vid ryska sjukhus. Efter kriget fortsatte han sina studier i Lund, Köpenhamn och Stockholm, disputerade för medicine doktorsgraden och blev chirurgie magister. Tjänstgjorde en tid som fattigläkare i Stockholm och deltog 1813—1814 i arméns fälttåg i Tyskland och till Norge. Han utnämndes vid 36 års ålder till lazarettsläkare i Wenersborg. 1817 blev han regementsläkare vid K Bohus regemente, och 1824 dessutom brigadläkare. Död 1837 på sitt boställe Western i Bohuslän.

1817—1819 och 1837—1850 Gudmund Sandmark Född 1783 i Sandsjö s:n Kronobergs län. Studerade i Lund och antogs 1808 som underläkare vid Södra Arméns sjukhus. Avlade 1811 Medicinae Licentiatexamen och doktorsgraden. Tjänstgjorde därefter på K. Serafimer Ordenslasarettet i Stockholm och blev 1813 Chirurgie Magister Deltog i fälttåg i Tyskland och mot Norge 1813—14. Uppdrogs 1815 att tills vidare ha hand om Läkare-vården vid Länslazarettet i Vänersborg samt Regementsläkaregöromålen vid Westgöta-Dals regemente. Utnämndes samma år till Provincialläkare i Vänersborg och förordnades vid uppnådda 34 års ålder att tillika vara ordinarie Lasarettsläkare 1819 och som provinsialläkare 1824, då han blev Regementsläkare vid Västgöta-Dals Regemente. Han återkom som Lazarettsläkare 1837 och tjänstgjorde till sin död år 1850.

Han testamenterade 7000 Rdr Banko till en fond för uppförande av sunda och tjänliga bostäder i Wenersborg åt åldriga och torftiga till arbetsklassen hörande personer och alla sina dyrbara planchverk till Wenersborgs Skola.

1819—20 Jacob Vilhelm Rudolphi Född i Nyköping 1786 studerade medicin i Uppsala och Åbo, där han även disputerade. Han blev 1811 chirurgie magister i Stockholm där han var läkare vid Carlbergs K. Krigsakademi.

Deltog först i kriget mot Ryssland 1808—09 sedan i sammandragningen mot norska gränsen. Befordrades 1815 till Regementsläkare vid Westgöta-Dals regemente och 1819 att tillika vara Lazarettsläkare i Vänersborg. En hastigt åkommen "Slag-Fluss" ändade hans dagar d 28 april 1820, då han var 34 år gammal.

1820—1824. Ebbe Fredrik Schough född i Kalmar 1796. Läste medicin i Uppsala och tjänstgjorde samtidigt vid K Serafimer-Ordenslazarettet och Garnissonssjukhuset i Stockholm. 1819 Medicine

licentiat samt Chirugie Magister och 1822 promoverad till Medicinae doktor. Utnämndes 1819 till bataljonsläkare vid Westgöta-Dals regemente och förordnades vid 24 års ålder att tillika vara lazarettsläkare i Vänersborg. Bosatte sig 1825 som praktiserande läkare i Åmål, där han dog år 1828 av en "illa-artad" remitterande feber. Porträtt se i Fig 4.

1825—1837 Gustav Jacob Örtenblad född 1788 i Rölanda s:n på Dalsland-(Fader: Prosten Johan Örtenblad Moder: Anna Cajsa Hasselroth.) Studerande medicin i Uppsala och blev med. lic och chir mag. 1815 samt disputerade år 1817. Han deltog 1813 och 1814 som läkare vid fälttågen i Tyskland och mot Norge. Förestod i två år provinsialläkartjänsten i Westmanland och utnämndes 1821 till Regementsläkare vid K Skånska Husarregementet. Erhöll 1824 transport till provinsialläkarebeställningen i Vänersborg och uppdrogs vid 37 års ålder att dessutom vara Lazaretts och Hospitalsläkare i Vänersborg. Död 49 år gammal år 1837 vid ett besök i Örs prästgård, där en äldre broder Olof var kyrkoherde.

Övrig personal och entreprenad

Detaljerade uppgifter om annan personal är svårt att få fram. Ur de första bevarade räkenskaperna 1834 och 1835 framgår att lazarettet vid tiden för branden hade två sjuksköterskor Anna Andersson och Christina Hamberg. Man arvoderade på deltid en notarie, sjukhuspräst och en vaktmästare som även "uppvaktade" på landskansliet. Kokerskan skulle däremot avlönas av den entreprenör som åtagit sig leveranser av mat, ved, ljus, vatten, brännvin, granris, sand, halm, sopkvastar, bandageväv, slitet linne, tvätt och renhållning m m. Under tiden kring branden innehade Landskamreraren och Sysslomannen G A Strömberg entreprènaden.

Ur Rapporter till Generaldirectören över Lazaretten

1797 redogör Lazarettschirurgen Lars Hollberg för en piga B.A. från Örs församling som halkat på ett isigt trappsteg samtidigt som hon burit en tunna och haft handen i sprundet. Hon fick ett besvärligt brott på underarmen med utstickande benpipor. Då hon sökte lasarettet 8 dagar senare hade hon en lokal svår infektion på väg till röta och dessutom stelkramp, så att hon ej kunde öppna munnen. Hon försörjdes genom att man sprutade flytande föda i luckan efter bortvärkta framtänder och man gav stora doser av opium, varefter hon förbättrades. Från början ansåg Hollberg att amputation av underarmen var enda utvägen, men efter utvärtes behandling kunde man senare operera i flera omgångar.

Fig 4. Ebbe Fredrik Schough. Lazarettsläkare i Wenersborg 1820—24. Privat ägo. (Svenska Porträttarkivet Stockholm)

Handens utseende blev något oformlig, "men hon förrättar alla lätta vanliga sysslor liksom förut och har i synnerhet nytta av tummen pek- och långfinger så att hon väver, spinner, stickar nu med samma färdighet som innan hon fick skadan."

Hollberg meddelar också att han för att spara in på apoteksmedel skickat sjukvakterskorna och lazarettsdrängen att insamla läkemedelsväxten skvattram (Ledum palustrae) vilken växer 3/8s mil utom staden.

Från Hunnebergs kalkbruk har han införskaffat Calx viva (bränd kalk) till kalkvattensomslag. Sjuknumren (antalet intagna) under året uppgick till 136.

1799 redogör Hollberg för drängen S.J. från Almås i Wassända s:n av en stark och frisk kroppsammansättning som under det han klyvit ved fått ett starkt slag i vänster ljumske av en vigge (kil) som häftigt for tillbaka. Han hade nästan svimmat, burits in börjat hicka och kräkas och klagade över kolikspänningar i underlivet, där en kula stor som en halv knytnäve framdrevs. Behandlingen hemma bestod blott av badning och varma grötar vilket lyckades så illa att bulningen av det inklämda bråcket efter 8 dagen brast sönder med åtta stycken särskilda öppningar varigenom exkrementerna oupphörligt började flyta. I nära 2 månader hade patienten fördragit detta onda då han sökte på lazarettet. Här utfördes upprepade operationer och man fick tillbaka den naturliga tarmöppningen och man fick den extra öppningarna att läka.

"I hela sju veckor njöt han intet annat än silade köttsoppor stundom redda med äggula, men ledsnade nu vid dessa svaga traktamenter och började småningom njuta vanlig föda utan ringaste olägenhet. Försedd med ett Bråckband återgick han i sin förra tjänst och förrättade alla förut vanliga arbeten utan att skadan över ett år efteråt visar minsta tecken till uppbrott, endast att den lilla fisteln (extra kanal) jämt avsilar en tunn och klar vätska.

År 1800 tar Hollberg upp olika sätt att behandla kräftsjukdomar. Han skriver i inledningen: "Denna sjukdom som så sällan smickrar en läkare och vars utgång även då sällan svarar emot det hopp sådana patienter tillskapar sig, understödde av de svaga tröstegrunder man kan eller är nödsakad att giva. Många skulle botas med hjälp av kniven om man gick in tidigt och ej hade ett blint förtroende till overksamma läkemedel, klenmodighet m m. Att nyttja arsenik solutio (arseniklösning) i öppna kräftsår är att steka Patienten vid öppen eld".

Arsenik invärtes är "att utdriva Fanden med Belzebub". Sedan beskrivs bl.a. klockaren W. vid Hjertums s:n, vars tungkräfta behandlades med ligatur (underbindning med tråd) och arsenik. Den modige patienten valde själv denna kur trots att läkaren menade att man ej kunde undvika att nedsvälja något arsenik, varav döden skulle följa långt häftigare än av själva skadan lämnad åt sig själv.

Lasarettets journaler och räkenskaper.

Intagna patienter Statistik

From 1819 finns årliga sammandrag i journalböckerna. Under åren 1819—30 intogs 200—300 och 1831—39 som regel kring 150 patienter per år. Barn och ungdomar som ej nått arbetsför ålder utgjorde en 1/4-del av alla intagna.

Av alla intagna dog 5 % ytterligare 3 % fick betyget obotliga medan 3/4 betraktades som friska vid utskrivningen. Vid bedömningen av dessa tal bör man ta hänsyn till att lazarettet ej behövde ta emot patienter som ansågs obotliga. Att vårdas och dö i hemmet var det naturliga på den tiden.

Hälften av de intagna var veneriskt sjuka s.k. curhuspatienter. Av de övriga hade 1/4 vad vi idag skulle kalla invärtesmedicinska åkommor (inklusive infektioner). 1/5 av fallen hörde hemma i den kirurgiska sfären (inklusive ortopedi, ögon, öron och gynekologi). Skador såsom benbrott och brännskador hade drabbat 7 % av alla intagna.

Psykiska sjukdomar förelåg hos 4 %. Många av dessa intogs för ”provkur”, för att utröna om de var obotliga eller ej. Om de ansågs farliga för andra eller sig själva och ej kunde få tillräcklig tillsyn av anhöriga fick de läkares ”obotlighetsintyg” för att komma ifråga för intagning på hospital.

Ur journaler

1821 Fd handlande J K Vänersborg Vårdad 6 veckor. Han hade erhållit flera slag i huvudet och detta var ödemastöst uppdrivet (svullet). Vid sin hitkomst var han ytterst svag knappt märkbar puls, hade äckel och kräkningar och en ovillkorlig avgång av urin och exrementer. Djupa incisioner (snitt) anställdes i huvudet. Scmuckers kalla fomentationer (kompresser indränkta i en vattenlösning av salmiak, salpeter och ättika) användes och efter några dagar då yrseln det oaktat fortfor applicerades ett Vesicat (blåsdragande medel ofta spansk fluga) över hela huvudet. Patienten blev därefter alldeles återställd, ehuru mycket matt och svag, som snart hävdes genom den tilltagande matlusten och den stärkande regimen.

Kommentar: Patienten ovan har tydligen utsatts för hårda slag kanske misshandel. Sannolikt har han haft blödningar och svullnad som påverkat hjärnan, men återhämtat sig.

1822 21 Fd Klockare H. Vänersborg. Vård 6 veckor. Armbrottet var 3 veckor gammalt innan han till vård å Lazarettet anmäldes. Under tiden hade det hemma blivit så vanskött att benändarna jämnt börjat läka

över varandra. Den 80 årige gubben hade dessutom av ålderdomssvaghet en längre tid nödgats hålla sig i sängen vilket genom den vanskötsel varmed han hemma behandlades givit anledning till djupa och svåra liggsår varav patienten blev så till krafterna medtagen att han här efter påkommen gastrisk feber (infektion eller katarr i magtarmkanalen) slutade sina dagar.

Kommentar Patienterna undvek ofta att söka hjälp i tid med benbrott och bölder. Hemsjukvården hos klockaren K har tydligen varit bristfällig.

1826 187 Barnet M.C, Ryrs s:n Valbo härad. Vårdtid 8 dagar. 3/4 år gammal. En gris hade ätit upp alla fingerändarna på ena handen och en tå på båda benen. Utgick på faderns begäran innan såren voro läkta.

Ur Räkenskapsboken 1840

Till Konungens Höga Befallningshavande över Elfsborgs län.

Undertecknad som är besvärad av svåra frostskador i båda benen att jag ej kan för närvarande fortsätta min vandring anhåller ödmjukast under bifogande av Läkare attest att bliva intagen å Lazarettet här i staden för erhållande av nödig vård. Som jag är alldeles utfattig torde det tillåtas mig att bliva gratis intagen å nämnda Lazarett.

S G S

Sökanden må å Härwarande Lazarett tills vidare eller på fjorton dagars tid njuta behövlig sjukvård.

Vänersborg i LandsCanzliet som ovan.
A Sandberg Gasslander

Hattmakaregesällen S G S, som har ganska svåra frostskador i båda fötterna behöver vård på sjukhus. Vänersborg den 19 februari G Sandmark (lazläk) Journal:

1840 49 Hattmarkaregesällen S G S. Wandrande.

Diagnos Frostskada. Intagen 7 veckor. Utskriven frisk. Båda stortåna så skadade att yttersta falangen exfolierades. (yttersta delen togs bort).

Ur Räkenskapsboken 1839

Rotehjonet drängen J, A från fattigroten No 1 i Frändefors socken blev genom oförstånd av kittsliga människor som skola av mig till laga ansvar anmälas den 21 sistlidna april då han vilade sig i en ugn bränd i ansiktet vilket först denna dag blivit för mig anmält. Han är född 1804

dumbe (dövstum) och mindre vetande och varder rekommenderad till kur på Wenersborgs Lasarett. Olyckan skedde då nämnde fattighjon i sin tour var hos bonden J A, ägare av ett halvt hemman. Då J. härunder försummat den honom åliggande vård och uppsyn mot nämnde Rotehjon så ålägges härmed J. att frakta detsamma till och ifrån Wenersborgs lazarett under noga vård om detsamma.

Frendefors prästegård den 1 Maj 1839. Sandelius Kyrkoherde.

J.A. är högst illa skadad och behöver wård i Lazarettet. G Sandmark (Lazarettsläkare).

För lazarettsvården i Wenersborgs lazarett och övriga omkostnader går undertecknad i full och proper borgen för omstående person som för egen skuld. Försäkras av Rud den 2 Maj. J A (själv hållit i pennan) Vittnar A.B.

Journal: Brännsår. Vårdad 2.5—2.6 1839. Utskriven frisk.

Kommentar: Öppen eld och kyla orsakade många allvarliga skador. Det sista fallet ger ett bra exempel på det ansvar som ålåg bönderna i fattigroten.

Ur journaler

1821 Gossen O.A. Vårdad 6 veckor.

Morbus coxaria (höftledssjukdom)

Nyttjat Setaceum (= inlagt snöre för att underhålla varflöde). Kunde vid sin hitkomst ej stödja på det sjuka benet som även var längre än det andra — kan nu ganska obehindrat nyttja det ehuru det visserligen ännu synes längre. Har fått underrättelse om hur han hemma bör skötas.

1822 33 Gossen S.J. Frändefors s:n

Vårdtid 1 månad — Läkt Diagnos Ulcus Fistul. Maxiallae Superioris (Sår med fistelöpningar i överkäken). Svallköttet som i stor mängd formerats, bortbrändes och grötar till omslag så länge suppuration (varbildning) påstod verkade förmånligt. Slutligen applicerades lapis infernalis (helvetessten = silvernitrat) på fistelsårer som läkte det fullkomligt, den carierade tanden som orsakat det onda var till större delen bortfrätt och kunde därför ej borttagas.

1822 Barnet F.A.D. Åsaka s:n

Vårdad 18 dagar —

Hade en stor bulnad bakom högra örat som 1 månads tid hade varat. Ifrån högra örat hade under denna tiden mycket var utflutit. Flickan hade av plågorna förlorat matlust och krafter. Nu öppnades apostenat (varbildningen) och ett illaluktande var utflöt i mängd, tjänligt förband och stärkande regime återställde henne fullkomligt.

Kommentar: Variga infektioner som angrepp skelett var mycket smärtsamma och långdragna. Infektionerna kan ha börjat med en karierad tand eller en öroninflammation.

1822 46 Torparen A.O. Wassända s:n. Vård 12 dagar.

Schirrhus ventriculi (magkräfta)

Hade sedan sistlidne höst varit ständigt plågad av äckel och kräkningar som så tilltagit att pat ej kunde förtära den minsta fasta föda utan att dessa infunno sig. Hårdheten var även utanpå abdomen (buken) märkelig, som på flera ställen kändes kantig eller som en säck full med stenar. Laxantia gjorde bästa lindring. Nyttjade dessutom här Digitalis med Calomel (kvicksilverklorur fälld med ammoniak), Conium (Odört) Hyoscyamus (bolmört), lösande salter och slutligen China med Rheum (rabarber). Sjukdomen lika med kraftlösheten tilltog dagligen och nätterna voro alltid sömnlösa. Hemförlovades på egen begäran sedan de använda medlen intet uträttade.

1828 174. Pigan L.E., Färgelanda S:n. Vårdtid 3,5 månader. Inkom med ett djupt stort och värkande kräftsår i högra bröstet som omkring såret var indurerat (förhårdnat). Hårdnaden smälte bort till det mesta, plågorna minskade jämte såret som antagit ett renare utseende. Utgick på egen begäran.

1832 153 Gossen P.L. Ertemarks s.n

Vårdtid 1 månad. Diagnos Halsesvulst. Utskrevs Frisk. Tumörens läge var på luftstrupen mitt framför glandula thyreoidea (sköldkörteln). Den var stor som ett vanligt plommon. För patientens ömtålighet kunde den ej utskalas, utan sedan den till en del blivit blottad, drogs en hank (snöre för att framkalla varbildning) därigenom och sattes den sålunda i suppuration (varbildning) varigenom ändamålet fullkomligt, ehuru långsammare, vanns.

Kommentar: Ovan beskrivs 3 patienter med tumörsjukdomar, i de två första fallen cancer, som ej kunde botas. I det tredje fallet kan det ha varit en ofarlig tumör eller cysta.

1838 94 Gossen E.A. Holms s:n

Vårdtid 2 veckor D:Harläpp Utskriven Frisk.

Opererades den 6/6.

Sammanväxningen gick väl på 6:e dygnet då nålarna uttogos var såret fast sammanvuxet. Då han utskrevs voro obetydliga sår efter melömi (spalt över kinden upp mot ögat). Gossen var 18 år gammal.

1833 102 Flickan B.S. L. Wenersborg.

Vårdtid 2 månader. Död. Vatten i hjärnan.

1836 33 Gossen J.H. i Nössemarks s:n

Vårdtid 7 veckor. D: Sinnessvaghet. Utskriven Frisk. Ehuru den 9 årige gossen hitsändes och intogs till undergående av provkur för sinnessvaghet kunde likväl icke något upptäckas till rubbning i hans förstånd som blott behövde utbildas. Formen av hans käkben och munhåla försvårade uttalet dock uttalade han några få ord hjälpligt. Han förstod och rättade sig efter tillsägelser — Benen stodo ut ifrån varandra vilket ock tillkommit genom ovanan/oseden att gå på fyra fötter: med tillhjälp av käpp lärde han sig gå på två tämligen bra. Han var mycket vindögd.

1838 104 Dövstumma pigan C.G. i Naglums s:n.

Vårdtid 3 månader. Utskriven Frisk.

Hon anmäldes såsom svagsint men under den tid hon vårdades i Lazarettet kunde detta ej märkas; utan syntes hon äga allt det förnuft som en dövstum med hennes uppfostran och omgivning kan förmodas äga.

Kommentar: Ovan beskrivs 4 patienter med missbildningar eller handikapp. Operationer för läpp- och ansiktspalter utfördes, men man fick ofta mycket tydliga ärr och skrumpningar.

De två sista patienterna har handikapp som idag har medfört tidiga träningsinsatser och hjälpmedel. Läkarens bedömning framstår som human och strider uppenbarligen mot uppfattningen i patienternas hemmiljö.

1829 108 Pigan C B Tunhem. Vårdtid 11 dagar.

Intogs i Lazarettet för urinstämma och plågor i underlivet, vilka symtomer voro svåra att förklara/i anseende till hennes fördöljande av rätta orsaken/till dess abortus (missfall) visade förhållandet.

1826 164 Quinnspersonen G. L. Häktet. Vårdtid 1 månad. Plågades av en hårdnackad obstruktion (förstoppning) troligen följden av de skadliga medel hon brukat i avsikt att fördriva fostret. Därjämte hade hon en reumatisk värk i höften och låret.

1821 Hustrun G. A. Naglums s:n. Vårdad 8 dagar. Som hon medhade 2ne barn behäftade med veneriska sjukdomen och hon själv misstänkte sig vara smittad så intogs hon även för att dels sköta sitt ospäda barn och dels visshet måtte erhållas huruvida hon själv var smittad, och sedan inga symtom av smittan visat sig och hon dessutom är långt avancerad i Grossesen så utskrevs hon den 28/3 på det hon ej under förlossningen och en tid därefter **måtte ligga inrättningen till börda.**

Kommentar: Ovan presenterades tre fall med problem i samband med havandeskap och förlossning. Idag vill man av säkerhetsskäl att alla förlossningar sker på sjukhus. Vid denna tid förlöstes mödrarna i hemmet, och man ville i det sista fallet aktivt undvika sjukhusförlossning.

1833 116 Trumslagaren K.E, Wenersborg.

Vårdtid 2 veckor. Diagnos Typhus. Utskrevs frisk. Patienten som var en stark brännvinssupare och 2 ggr förut varit intagen i Lazarettet, ena gången för diarrhé och andra för delirium tremens, yrade även nu häftigt och fick en natt tillfälle att kasta sig ut genom fönstret ner på Stengatan — men skadade ingen lem och tillfrisknade fullkomligt.

Ur räkenskapsboken 1839

Intagen å Curhuset den 21 dec 1839. På därom gjord anmälan av Herr Capitain G. Holmdorff på Härö holm jämte flera aktningsvärda män inom Rännelanda Socken av Högsäters Pastorat och Valbo Härad på Dalsland, vilka enhälligt försäkrat att Rotehjonet J. D. som tvenne gånger förut varit intagen på Lazarettet i Vänersborg är behäftad med ett i hög grad misstänkt och frätande sår i näsa och haka som gör att alla frukta för hans närvaro i sina hus sändes nämnde J. D. än en gång under ödmjuk anhållan att han måtte bliva intagen på Wenersborgs Lazarett och få undergå den Cur som hans fasaväckande åkomma högeligen tycka kräva.

Rennelanda kyrka den 8 december 1839 E Hannell Pastorsadjunkt i Högsäter.

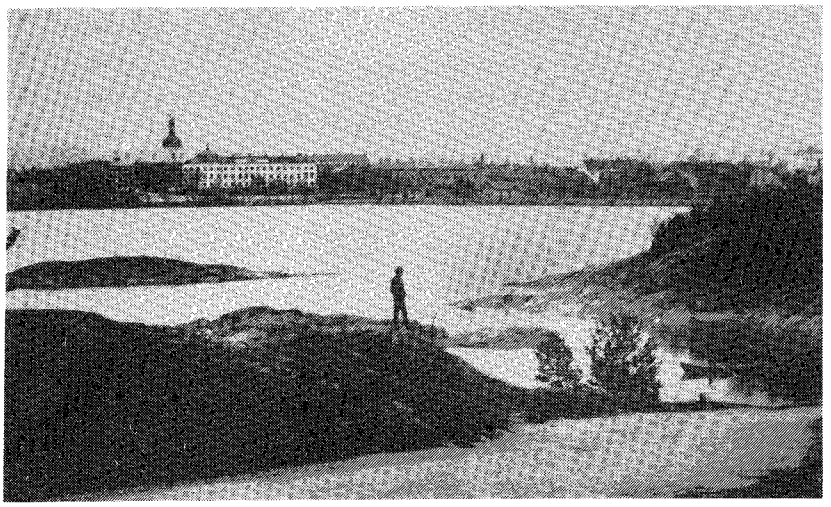

Fig 5. Vy över staden från Dalbobergen. Lasarettsbyggnadens gavel och en del av fasaden ses rakt ovanför den högra fristående busken i fonden. Fotograf Wikner. Negativ på Vänersborgs museum.

Kommentar: Epidemier drabbade hårt, men endast ett fåtal av de drabbade togs in på sjukhus.

Brevet som följde den sista patienten visar vilken rädsla för smittosam sjukdom som kunde finnas bland befolkningen.

Ur journaler

1830 No 219—223 Samtliga vårdtid 10—24/12 alla med diagnos Skabb.

Musikanterna Prim, Secund, Sex, Clarino och Alt.

Ur räkenskapsboken 1840: Brev

Så vida Regementsläkaren Herr Doktorn och Riddaren G Sandmark skulle finna Hornblåsaren P. behöva Lazarettsvård för honom åkommen Skabb ansvarar undertecknad för betalningen utur Westergötland-Dahls Regementes Musikkassa. Wenersborg den 22 Mars 1840.

P. är behäftad med skabb och behöver vård i Lazarettet. G Sandmark.

Kommentar: Skabb var tydligen vanligt på musikanternas logement. Att "klia skalor" med två händer och samtidigt ha klåda på kroppen, kan icke vara nådigt. Lägg märke till musikanternas soldatnamn, som sannolikt föreslagits av musikanföraren.

Ur journaler

1824 118 Soldaten O.S. Wästgöta-Dals regemente. 44 år gammal intogs med symtomer på en stilla vansinnighet och som började först sistlidna sommar vid Canalen. Sjukdomen yttrade sig med en känsla av rädsla för alla människor även dess vänner till något häftigt utbrott eller våldsamhet förde honom aldrig hans sinnesstämning. De medel som här försöktes voro Gratiola (Jordgalla) pro dosi 2 gånger på dagen tills verkan följde sedemera mixtur Campher ad modum (enligt) Bangii (Bangs nervdroppar eller nervlikör = kamfer i etersprit), extract Hyoscyami (bolmörtsextract) med Tartarsolub (kräkvinsten) Strammon (spikklubba) med Belladonna, vilka ovannämnda medel visade sig verksammast. Electricitet slutade kuren. De användes genom stötar tvärs genom huvudet framåt, bakåt och på sidorna. Efter dess bruk blev den sjuke alldeles återställd. Dousch, kall, Vesicat Setaceum (blåsbildande snöre eller hank) nyttjades.

1824 226 Fd Studeranden J. L. Gunnarsnäs S:n.

Vårdtid 7 veckor. D: Anorexi.

Genom Brännvinssupande hade han blivit så usel att han oförmögen att gå hade legat till sängs ett helt år och ej kunnat tåla någon slags mat

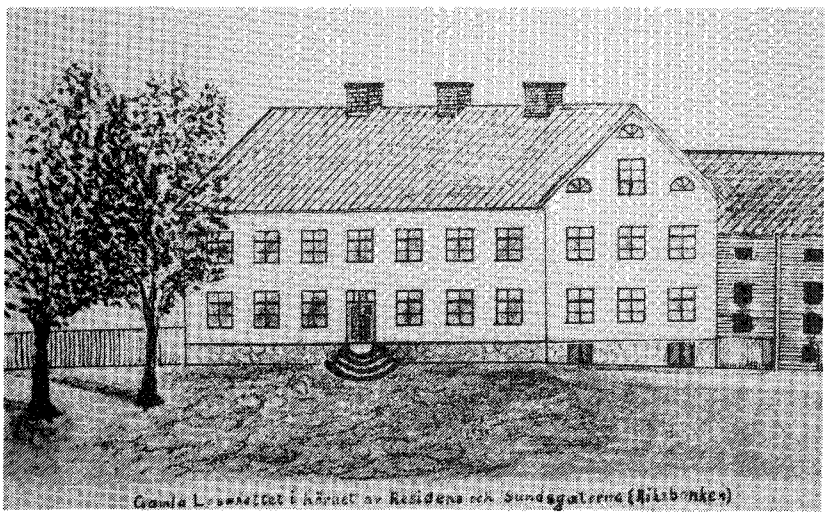

Fig 6. Vänersborgs gamla lasarett enligt en teckning av boktryckare J.V. Carlsson död 1953. Han hade själv lekt på lasarettsgården som barn.

utan kräkningar. Fötterna var svullna. Här nyttjades endast extract absinthii, emeticum (kräkmedel) och tvång till rörelse, som i början skedde så, att han måste ledas av 2ne personer. Vid utskrivningen ägde han en god appetit och tillräckliga krafter att gå hela dagen uti staden.

1831 31 Bonden A.S. Högsäters S:n Död.

Oaktat alla vidtagna försiktighetsanstalter fick dock den olycklige tillfälle, under det hans bror, som kvarstannat för att biträda sjukvakterskorna vid hans vårdande, en liten stund gått ut i ett annat rum — att avhända sig livet medelst ett sträck varmed han han var fastbunden bakifrån, därjämte var hans händer med handklovar fästade vid väggen — så att händelsen är oförklarlig. Hans ofta förnyade försök att taga livet av sig, i brist av andra medel genom att slå huvudet mot väggen eller att klättra upp på plankorna av Dårburen och störta sig ner mot golvet, hade föranlett nämnda svåra och starka fängslande.

1832 61. Skolläraren A B C. Wenersborg.

Diagnos: Mania. Obotlig. Vårdtid 1 månad.

Inkom för nionde gången med Mania. Anfallet är redan förbi och patienten fullt redig, men han är dock förklarad för obotlig, medan ett snart inträffande återfall kan med visshet förutses, varunder han är vådlig för allmänna säkerheten. Han hålles nu under enskilt uppsikt hos sin Bror.

Kommentar: Dessa patienter led av allvarliga psykiska sjukdomar, som även idag hade krävt stora insatser. Några effektiva lugnande medel fanns inte och man fick ofta tillgripa instängning och bindning. Bland de olika behandlingsmetoderna var elektriciteten helt nymodig.

Ur Direktionsprotokoll, Räkenskaper, bilagda handlingar.
Tiden närmast efter branden 1834—1840.

1834 I journalboken:

Vid den rysliga branden, som natten imellan d 4 och 5 october 1834 ödelade hela staden voro 21 personer intagna i Lazarettet. Alla Saltflusspatienter (syfilis) av dessa behövde endast 12 vidare vård, vilka därföre fingo anvisning till Kurhusen i Uddevalla och Borås.

Kvarlevor och återuppbyggnad

Ur Skrivelse till CurhusDirectionen i Wenersborg från Sysslomannen och Landskamreraren CA Strömberg: 25 october 1834. Vid den Staden övergångne Eldsvåda, då även Lazarettet tillhöriga åbyggnader med undantag av en vedbod, nedbrunno, räddades av Sjukhusets Inventariepersedlar endast 7 Stop, 16 matskålar av koppar, 1 fjäderbolster, 3 madrasser, 20 par tofflor, 1 väggur utan foderal och 1 brandstege samt instrumentkistan. I övrigt äro av inventarie persedlarna i behåll 21 stop, 4 doppskålar, 24 bäcken och 1 halfstop allt av koppar, emedan dessa käril före olyckshändelsen blivit utlämnade till kopparslagaren Borg, boende vid Timmervik, för att repareras och förtennas, samt sedemera icke återkommit.

Vid eldens utbrott befunnos i Curhuset 21 och i Lazarettet 1 Patient, vilka dels fördes till Låckered och dels härbärgerades uti mitt Badhus till påföljande dagen, då de hemförskaffades med undantag av 5, som tvenne dagar efter branden vistades i staden, varefter de erhöllo skjuts samt penningar för dess gottgörande och till underhåll under hemresan. Lyckligtvis fanns ingen patient i Curhuset eller Lazarettet vid olyckstillfället som var svårt sjuk.

Ur protokoll vid Lazaretts och Curhus Direktionens sammanträde den 23 Juli 1835:

Efter underrättelser i länets kyrkor och annonsering i närbelägna tidningar förrättades auktion på kvarvarande delar av det avbrända Lazarettet. Följande kalkyl över värdet hade dessförinnan blivit uppgjord:

Grunden varpå avbrända huvudbyggnaden blivit uppförd 600 Rdr.
Stenfoten som befinnes hög och till största delen oskadad 1000 Rdr.
Tvenne större felfria källrar tillhopa 1000 Rdr.

Kvarstående murar och övriga kvarlevor 1200 Rdr.
En vedbod 66.32.
Samt förra hospitalshuset till värde av 133.16 Rdr Banco.

För denna summa nämligen femtusende Riksdaler Banco utropades härefter ovan uppräknade egendom, men högsta anbudet förblev vid en summa av 3400 rdr banco. Detta anbud kunde direktionen ej antaga utan man beslöt att istället återuppföra lazarettet och kurhuset på den gamla tomten.

Direktionen beslöt också att av staden inköpa den gamla fattighusbyggnaden att jämte hospitalsbyggnaden använda som provisionellt lasarett och Curhus till dess återuppbyggnaden var klar.

Varför räddades ej inventarierna?

Direktionen för Lazarettet och Curhuset hade ifrågasatt varför man ej hunnit rädda mer av inventarierna innan Lazarettet brann ned. Efter anmälan lät Lands- och Stads Fiscalen M Beckman uttaga stämning å Herr Landssekreteraren och Lazaretts Sysslomannen Strömberg ang ansvaret för detta.

Ur Utdrag ur Domboken hållen vid Kämnärsrätten i Vänersborg den 14 januari 1836:

Fig 7. Sundsgatan i slutet av 1800-talet. Det vita stenhuset som skymtar långt bort på vänster sida är lasarettsbyggnaden. Fotograf okänd.

Sysslomannen hade inlemnat en utförlig inventarieförteckning över vad som funnits före och efter branden. Därav framgår bla att man före branden haft 59 madrasser med halm, 2 fjäderbolstrar och en tagelmadrass, 67 lakan, 61 täcken och 2 st sängomhängen varav allt utom 3 madrasser och en fjäderbolster gått förlorat. Samtliga 33 nattrockar och 11 nattmössor hade brunnit inne, medan hälften av 40 par tofflor hade räddats. Samtliga 58 anteckningstavlor, 4 biblar, 7 nya testamenten och 2 katekeser hade också försvunnit. Så också 2 halssprutor av tenn, 1 lavementsspruta, 2 lådor för benbrott, 1 medikamentskorg, badbur och en badapparat.

Åklagaren framställde åtskillige frågor till Herr Landssekreteraren Strömberg:

1 frågan: Om swaranden var hemma vid det tillfälle, då staden brann? Svar: "Nej i Götheborg".

2 frågan: Om en sådan resa var anmäld hos herr landshövdingen i Länet och av honom bifallen? Svar Ja.

3 frågan: Om någon i sådant fall var tillförordnad att bevaka svarandens skyldighet eller tjänst eller om svaranden anmält behovet av en tillförordnad syssloman i sitt ställe? Svar Nej, lika litet då som eljest, då resan handlade blott om några få dagar.

4 frågan: Om svaranden har sig bekant att lazarettsbyggnaden först vid pass kl 3 natten till den 5 oct 1834 antändes. Svar: Nej jag har mig det ej bekant, när jag ej kom till staden förrän den 5 october om aftonen.

5 frågan: Om vid olyckstillfället i lazarettet funnes och voro tillgängliga två brandfria källare. Svar: Ja. Åklagaren ville ha till protokollet anmärkt att elden utbröt i kvarteret Blomman, varest Lazarettsbyggnaden är belägen klockan vid pass 6 efterm den 4 oktober och att Lazarettsbyggnaden ej antändes förrän ungefär kl 3 om morgonen den 5 october, vadan Åklagaren ansåg, att lazarettsinventarierna på denna långa mellantid av 9 timmar bort kunnat bärgas så vida det ringaste bemödande härtill använts.

Som vittnen förhördes Sjuksköterskorna vid Lazarettet. Sjuksköterskan Anna Andersson bekräftade efter uppläsning att inventarielistan var riktig med undantag av att vissa inventariepersedlar blivit återfunna samt att den inmurade Kopparkitteln och den inmurade Järngrytan sitta kvar i muren och är någorlunda brukbara.

Vittnet kunde ej säga om de persedlar som förkommit blivit uppbrända eller bortstulna, ty en del som utbars, bortkom i Trädgården vid Lazarettet, men att Linkläderna uppbrunno, emedan de varit på byket och

hängde å vinden för att torkas: att vittnet varseblev elden klockan 6 em om aftonen den 4 October då den utbröt i Läderfabrikören Kylanders gård och att Lazarettsbyggnaden ej antändes förrän efter midnatten ehuru vittnet ej kan bestämma timmen: att båda vittnena åtkommo Inventariepersedlarna men att andra vittnet varit sjukt en kort tid före branden och då ännu ej så återställd till hälsan, att hon kunde hjälpa till med bärgningen, den vittnet sålunda ensam verkställde; att vittnet ej såg någon av Svarandens folk komma till Lazarettet, för att rädda persedlarna undan elden, ehuru bud avgått från Lazarettet till den Svarandens hus så snart elden utbröt, samt att persedlarna lätteligen kunnat räddas om tillräckligt biträde ankommit.

Svaranden anmärkte härvid att hans dräng var sysselsatt med vattenkörning till eldens släckande och att svarandens övriga folk höllo på att rädda svarandens egna saker. På ytterligare tillfrågan av åklagaren förmälte vittnet att det hade sig bekant att svaranden var borta och att svaranden brukade vid sin bortresa tillsäga vittnena att vårda elden, men att vittnet ej minnes om särskild tillsägelse härom skedde vid ifrågavarande tillfälle.

Sjuksköterskan Christina Hamberg, som var sjuk vid tillfället då eldsvådan timade lämnade Staden före midnatten ungefär klockan 10 på aftonen den 4 October, då lazarettsbyggnaden ännu ej var antänd och mindes ej om någon av svarandens folk var närvarande vid Lazarettet efter branden men att hon gick till svarandens hus, så snart elden utbröt och anmälde förhållandet till svarandens Fru, som gav henne anvisning på Drängen, utan att hon likväl träffade denne sistnämnde.

Lazarettet åter uppbyggt

Ur Räkenskapsboken 1840. Ur protokoll hållet vid sammanträden med Revisorerna av Elfsborgs läns Lazarett och Curhus Räkenskaper. 1840 den 28 oktober: Innan revisorerna åtskildes togo de i ögnasikte Lasaretts och Curhusinrättningarna därstädes och befunnos dessa uti det mest ändamålsenliga skick, ateraillen tillräcklig och välvårdad, de sjuke omsorgsfyllt skötta samt bespisade med tjänlig och sund föda och förklarade sig patienterna sakna all anledning till klagan över deras vård.

En högt ställd fordran

Sammandrag på obetalte legosängsavgifter den 30 april 1840.

Torparen A J från Ericstads S:n i Sundals härad. Under Hans Maj:t Konungens resa genom staden blev A.J överkörd av Hovmästaren eller Conductören och därefter införd på Lazarettet. Kostnaden härföre är

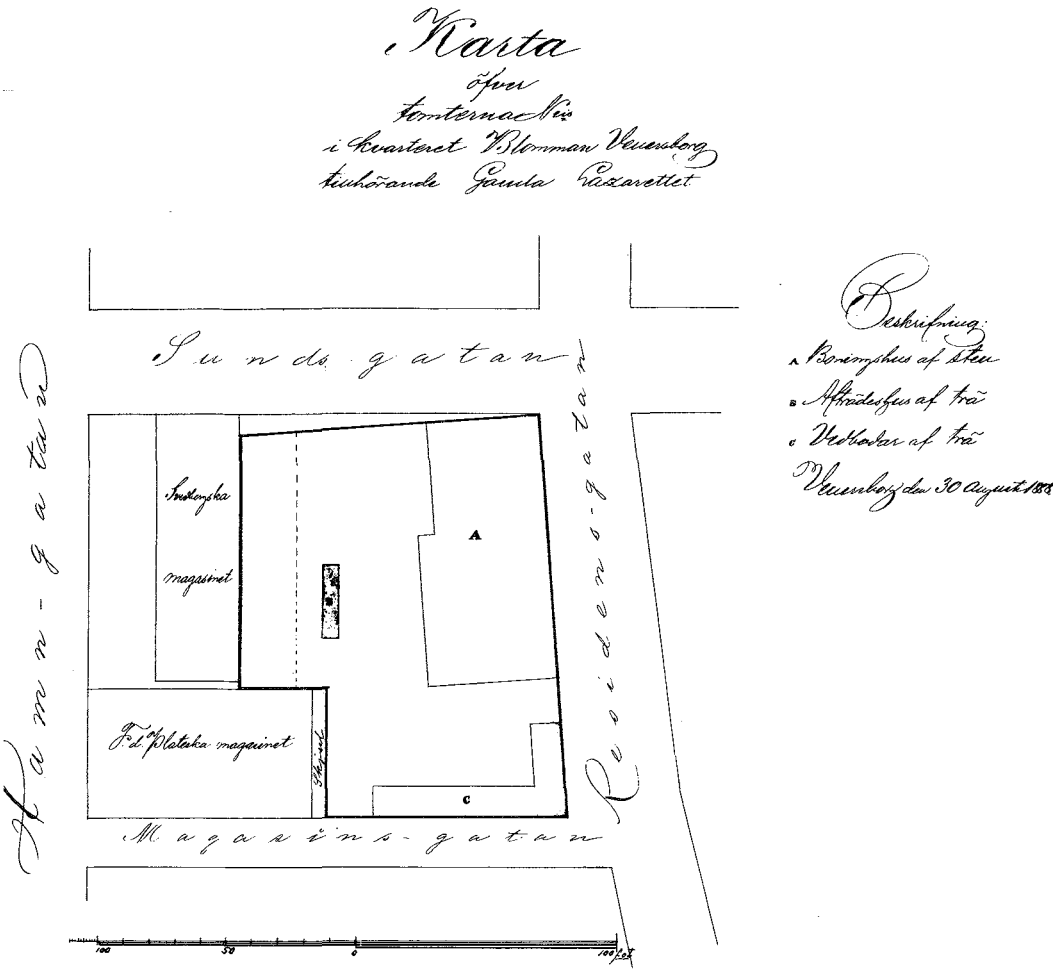

Fig 8. Ritning över gamla lazarettstomten upprättad när Lazarettet nyligen flyttat till Edsvägen. Den gamla lazarettsbyggnaden betecknad A hade samma läge före branden 1834. Uthusen B och C har tillhört lazarettet.

uti Skrivelse från Konungens Befallningshavande till Hans Excellens Greve Brahe infordrad men något svar i ämnet lär ännu inte ha inkommit.

Epilog: De tidsbilder som här återspeglats ger många möjligheter till eftertanke. De ekonomiska diskussionerna kring vem som skall betala vården är i princip oförändrade 200 år senare.

Det är ett beundransvärt arbete som uträttades av två sjuksköterskor, läkare, syssloman, notarie och vaktmästare de senare på deltid. Läkar-

na använde för tiden moderna behandlingsmetoder. Idag skulle man aldrig våga blanda allvarliga smittsamma patienter med sjukdomar som nervfeber, smittkoppor och kolera med andra sjuka på så små utrymmen. Rökningar mot dessa sjukdomar förekom men handhygien och aseptik var okända begrepp — bakterierna var ännu ej upptäckta.

De psykiskt sjuka hölls ofta isolerade i en sk dårbur eller provrum. Deras skrik och oro måste ha märkts på hela sjukhuset och ut på gatan.

Anteckningarna ger ofta intryck av en human inställning till patienterna där man tar hänsyn till deras levnadsvillkor.

Två avslutande utskrivningar:

1839 Brev till lasarettssysslomannen Herr landssekreterare Strömberg:

Som vandrande hovslagargesällen H. vilken vårdas å kurhuset är så återställd att han skulle kunna utskrivas men är i saknad av skoplagg så frågas huruvida H. kan av inrättningen få någon hjälp härtill? Barfotad kan jag inte utskriva honom. Vänersborg den 29 sept 1839 Ödmjukl G Sandmark (Lazläkare).

1831 158 Skepparen O.O. Göteborg Vårdtid 3 dagar. Diagnos Asthma humidum (Andnöd med mycket sekret). Utskrevs på egen begäran för att kunna begagna den förliga vinden till Göteborg.

Otryckta källor

Riksarkivet: Collegi medici och Sundhetskollegii anteckningar.
Rapporter från Lazarettsläkare.

Älvsborgs läns landsting arkiv Vänersborg:
Vänersborgs Lasaretts journaler 1819—1840.
Lazaretts och Curhusdirectionens protokoll, räkenskaper och inneliggande handlingar 1834—1840.

Anm. Även som sekretesslagar ej gäller för dessa gamla handlingar har förf valt att inte sätta ut patienternas namn i texten. Intresserade släkt- eller hembygdsforskare kan få hjälp i Landstingets arkiv.

Tryckta källor

Allmänna kungörelser för Älvsborgs län.
10 mars 1783. Vänersborgs Museum 3 april 1783, 19 maj, 9 juli, 20 september 1784.
I Landsarkivets Bibliotek, Göteborg.
Kopior i Landstingets arkiv Vänersborg.

Blom. T. Flere olycklige uslingar utgå friske och helbregde därifrån. Sjukhusvård i Karlstad under 200 år. Karlstad 1978.

Boman. Å. Sjukvården vid Västerås lasarett 1786—1893.
Nordisk Medicinhistorisk Årsbok Suppl XII, 1986.

Corin, C F. Vänersborgs historia I. Göteborg 1944.

Edestam, A. Karlstads stifts herdaminnen. Karlstad 1976.

Hallberg, B: Läkare, fältskärer och apotekare i Vänersborg under 1600- och 1700-talet. Vänersborgs Söners Gilles Årsskrift år 1942 s 10—37.

Lindgren John. Läkemedelsnamn, ordförklaring och historik. Del I Lund 1918, Del II Lindgren J och Gentz. L Lund, 1927.

Koch W. Kungliga Serafimerlasarettet 1752—1952. En studie i svensk sjukvårdshistoria. Jönköping 1952.

Rydberg, G. Vänersborgs lasarett 1879—1979. Borås 1979.

Sacklén J.F. Sveriges Läkare-Historia. Nyköping 1822—24 med Supplement 1835.

Fig 9. Med dr Ragnar Jonsell född 1938 gick hela sin skoltid i Nyköping. Legitimerad läkare 1964 och disputerad 1974 i Umeå. Sedan 1976 överläkare vid Barnkliniken i Vänersborg, numera NÄL. Medlem av Socialstyrelsens vetenskapliga råd. Ordförande i Humanistiska Förbundet i Vänersborg.

ÅRSKRÖNIKA 1988

I Kina ger man namn åt åren. Den gyllene grisens eller den sprängda ankans år är påhittade men kanske tänkbara dopnamn. Om vi hade haft samma språkbruk i svenskan så hade namnet för 1988 varit givet. Den myglande Ebbes år har varit fängslande även om inte någon ännu blivit dömd, än mindre fängslad men huvuden har nu börjat rulla. Anna-Greta Leijon klöste emot och stred som en tiger för att behålla sin taburett men hon fick minsann på pälsen som katten för sitt tassande i privatdeckarbranschen. Sällan har väl så många tidningsartiklar, TV-utfrågningar, polisutredningar och politikeruttalanden ägnats ett ämne utan att skapa den minsta kunskap om vad som egentligen har hänt, vad alla inblandade egentligen har gjort och vad dom skulle ha gjort i stället. I stället har det fantastiska hänt att vi gått igenom en hel valrörelse utan att prata politik.

Hälsotillståndet i havet blev årets väckarklocka för miljöfrågorna. Mördaralgen som avlivade fisk och en brutal massdöd bland sälarna satte igång en miljödebatt som säkert banade väg för en historisk händelse i vårt parlament när miljöpartiet sprängde fyraprocentspärren och fick 20 riksdagsmän. Den inför sin avgång något pompöse talmannen Ingemund Bengtsson förmanade farbroderligt de nya att inte komma till riksdagen utan slips och kavajSchlaug för det fick Domeij. Kommunfullmäktige i Vänersborg har fått fyra miljöpartister.

Två valar instängda i isen var ett hjärtknipande tillfälle för stormakterna att visa att bara man vill så finns det hur mycket resurser som helst. Helikoptrar, isbrytare och massor av folk från USA och Sovjet arbetade sida vid sida. En luttrad räddningsledare suckade på tal om riskerna för syn-och-hörselsvårigheter för valarna om man använde dynamit för att spränga isen, att då får vi väl bygga specialglasögon och hörapparat till valarna innan vi släpper iväg dom. Till och med det gamla valmördarlandet Norge skänkte pengar till räddningsaktionen.

I vårt Vänersborg inträdde så den förändring som enligt vissa samhällsanalytiker skall förvandla Vänersborg till en asfaltöken och en sömnig sovstad. Norra Älvsborgs lasarett invigdes och vänersborgsklinikerna tömdes på patienter. Från enkel gräsrotsnivå med en flis i ögat

och några sjukbesök som erfarenhetsbas så tycker jag att NÄL är fräscht och trivsamt med inredning i blond, nordisk björk. Det stora felet är väl att det ligger flera hundra meter för långt österut. I Båberg har Krister Pettersson startat ett danspalats. På invigningsdagen kom närmare 1500 personer för att dansa till Vikingarna. Jag har inte hunnit titta på kartan än om det ligger på rätt sida gränsen så jag vet inte om jag som urgammal vänersborgare skall tycka att danspalatset är bra eller om satsningen är ännu en fientlig handling av Trollhättan. B & W var annars den stora frågan under året ute vid Båberg. Under tiden som B & W velade hit och dit fylldes köpladorna på det karga och vindpinade Överby.

Från Båberg börjar snart riksväg 45:s svarta asfaltmatta rullas ut förbi Vänersborg och i trakterna runt gamla tant Rikas stuga vid gamla skidcentrum står nu vägrallarnas husvagnar på rad. Från kalhyggena kan man nu se att infarten till Vänersborg kan bli riktigt pampig eftersom vägen sveper ner från ganska hög höjd ner över Dalbobron. Har ni förresten tänkt på att det runt Vänern knappast finns ett enda ställe där man har fri utsikt över Vänern från riksvägen utom just här i Vänersborg.

Skidklubben håller nu på att bygga sin nya stuga vid rastplatsen norr om avtagsvägen till Ursand. Landskapsarkitekten Erik Hellström har skissat lite på möjligheterna i Ursandsområdet som ju är en första klassens tillgång för det friluftsälskande Vänersborg och för turisterna.

Vänern och Göta kanal var tema i en TV-serie i somras där en man vid namn Waldenström blev var mans niding genom att i programmet från Vänersborg endast förmå visa en trubadur från Göteborg som sjöng Sjöberg innantill. Vreden blev inte mindre av att han i programmet från Trollhättan visade upp vår egen Tommy Hansson i hans studio på Blåsut. Tommy blev världskändis genom att komponera musik till OS i Seul.

I centrala Vänersborg revs det gamla gjuthuset på Residensgatan. Gamla vänersborgare minns säkert Hugo Möllers bageri och Bredbergs frisersalong men för de lite yngre är huset förknippat med den lätt galne blomsterhandlaren Göte vars trånga affär vällde ut på gatan på somrarna. Hoppas att fastighetsägarna i kvarteret kan komma överens om byggnation som förenar Götes frodiga charm med livlig handel och många bostäder. Köpmansgränd känns övergiven och ödslig även om det nystartade Café Lilla Paris piggar upp stämningen lite. Vänersborgarna fikar som aldrig förr och cafékulturen är något ursvenskt, både socialt och rofyllt som vi behöver. Domus har nu börjat bygga på

Sundsgatan och Domusrestaurangen har öppnat igen. Nu är det synnerligen välförsett med mat- och fikarställen i centrala stan. En snabb huvudräkning ger cirka 14 ställen inom tre minuters gångväg från torget! Årets vänersborgsdagar hade utökats med ett gammaldags skördetorg där bland annat hantverkare sålde sina produkter i gammaldags kläder. Vänersborgsdagarna är en trevlig tradition men jag tror att företagsmässan och festligheterna ute vid idrottshuset skulle må bra av att brytas ut och läggas på våren. Fram för fler evenemang och fester i Vänersborg.

Årets elchockbehandling stod ASEA för som släppte elverket i knät på vänersborgarna för 170 miljoner tack vare vissa kontaktsvårigheter, förlåt kontraktsvårigheter. Konstigt att watten skall var så dyrt!

Vi har varit vana att betrakta Vänersborg som en idyll förskonad från elakt folk. 1988 har dock varit fyllt av många grova våldsdåd, massor av skadegörelse och elände. Sparbankens skyltfönster har bara glatt glasmästaren. De finska trippelmördarna slank polisen ur näven genom att fly genom säven och cykla till Frändefors, ett laglöst samhälle norr om stadskärnan. Helikoptrar hovrade över hustaken, polisspärrar upprättades och Vänersborg nämndes säkert 100 gånger i radio och TV. Men Vänersborgs Miami Vice hade otur och det fick bli danskar som fick äran för infångandet.

Nu är det bestämt att allas våran Elvsborgaren skall komma ut fem dagar i veckan och få ett mindre format. Det blir som Kurtans Arne säger "lördag hela veckan" men vad i herrans namn är det tänkt att vi ska ta oss till på lördag! Risken finns att det inte känns meningsfullt att stiga upp utan att vi ligger och stirrar i taket ända tills GT-försäljaren kommer.

Som ni kanske minns efterlyste jag i förra årets krönika åtgärder för att förbättra förhållandena i SJ i vänersborgsområdet. Och se! fulla av handlingskraft skred SJ till handling. Vi blev begåvade med centralstation och lokalstation vid namn Vänersborg västra. Visserligen liknar Vänersborgs västra till förväxling den historiska gamla knutpunkten Öxnered men någon förbättring måste det väl vara annars skulle man väl aldrig bytt namn?

1988 var ett olympiskt år med vinterspel i Calgary och sommarspel i Seul. Lite skidmetaljer förmådde vi fixa efter en sorglig upptakt men sommarspelen var dystra. Det bästa vi är på just nu är den gamla svenska paradgrenen "fem spaltmeter bortförklaringar". Efter att idrotten i många år klagat på för dåliga satsningar och stöd till elitidrottarna får vi nu veta att misslyckandet beror på att idrottarna köpt Porschar för

träningsbidragen. Efter någon veckas sändningar ville man nästan döpa om OS-kanalen till OS-kanylen eftersom det mesta kom att handla om droger i alla dess former. Botten nåddes när den arme Ben Johnson, vars hundrameterslopp var en explosion av mänsklig kraft och skönhet, visade sig tillhöra fuskarnas skara. Men vår egen storcyklist Björn Johansson trampade hem ett OS-brons och i handikapp-OS var Fredrik Jacobsson bara hundradelar från brons i rullstolsstafett.

Ett fynd av en död älg på Hunneberg med egendomliga skador gav upphov till en spännande artikelserie i lokalpressen. ELA försökte lansera teorin att det över berget flyger varelser från yttre rymden som ägnar sig åt den i galaxerna så populära sporten "kast med liten älg" en gren som ELA sponstrar med hjälp av fantasifulla reportrar. Länsveterinär Lundström som höll ett festligt föredrag för oss förra året tror att blixten ställt till det för djuret och även om den teorin är lite tråkigare så tror jag nog hellre på Herbert!

En pensionerad ämbetsman sade en gång att det fanns två riktigt lyckliga ögonblick i hans karriär och det var dagen för utnämnandet och dagen för pensioneringen. I en krönikörs karriär infaller detta ögonblick när man efter uppläsningen av årets krönika sätter sig ner för att njuta en måltid tillsammans med bröderna i Vänersborgs söners gille.

Allhelgonaafton 1988

Håkan Lind

MINNESRUNOR 1988—1989

Under tiden juli 1988 t o m juni 1989 har tolv Gillebröder fullbordat sin jordevandring och för alltid lämnat oss. Vi lyser frid över våra bortgångna Gillebröders minne.

F rektorn och skolchefen PER — ARNE FRÄNDEGÅRD var född i Vänersborg den 29 november 1920 och avled i Töreboda den 14 oktober 1988.
Efter studentexamen avlade Frändegård folkskollärarexamen i Karlstad 1946 och fick samma år anställning som folkskollärare i Töreboda. 1957 blev han överlärare och från den 1 juli 1966 fram till sin pensionering var han rektor och skolchef i Töreboda kommun.
Frändegårds stora intresse var sången och musiken. Han var mångårig medlem i Töreboda manskör, dess dirigent från början av 50-talet. Han var även under många år ledare för Volvokören i Skövde.
Frändegård tillhörde Odd Fellow och han inträdde i Gillet 1967.

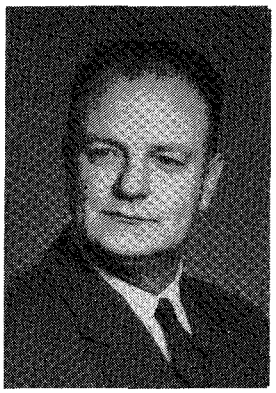

Målarmästaren ÅKE RYDING var född i Vänersborg den 25 september 1920 och avled där den 24 november 1988.
Efter avslutad skolgång fick Ryding en gedigen yrkesutbildning i faderns målerifirma. Efter faderns bortgång drev han en tid företaget tillsammans med bröderna men på 40-talet övertog han själv rörelsen, som han drev upp till betydande omfattning.
Åke Ryding var en erkänt duktig yrkesman. Han anförtroddes bl a målningsarbetet vid renovering av tolv kyrkor, bl a Vänersborgs kyrka, som renoverades 1972.
Åke Ryding tillhörde Frimurareorden samt Vasalogen. Han inträdde i Gillet 1953.

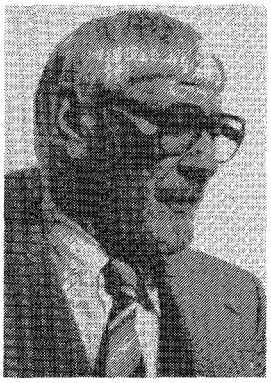

Tandläkaren TORE IDEBERG var född i By den 5 april 1901 och avled i Vänersborg den 2 januari 1989.
Efter studentexamen i Vänersborg avlade Ideberg odont. kand. examen 1921 samt tandläkarexamen 1923. Samma år öppnade han praktik i Säffle, som han drev till 1929 då han flyttade praktiken till Vänersborg. Sedermera blev han föreståndare för folktandvården i Trollhättan och Vänersborg.
Tore Ideberg var under många år styrelsemedlem i Västgöta-Dals Tandläkareförening och han verkade även en tid som ordförande i KFUM i Vänersborg. Ideberg var även en intresserad och skicklig såväl fotograf som målare.
Han tillhörde Frimurareorden och inträdde i Gillet 1965.

F lagerchefen BERTIL CARLSSON föddes i Vänersborg den 11 april 1914 och avled i sin hemstad den 9 januari 1989.
Efter avslutade studier vid Högre allmänna läroverket i Vänersborg fick Carlsson anställning som kontorist vid A F Carlssons skofabrik i Vänersborg, där han verkade, sista tiden som lagerchef, fram till fabrikens nedläggning. Efter viss omskolning anställdes Carlsson på Volvo Flygmotor i Trollhättan, där han var verksam fram till sin pensionering.
Han inträdde i Gillet 1954.

F tjänstemannen ELOW CEGRELL var född i Vänersborg den 30 september 1916 och avled där den 21 februari 1989.
Efter läroverksstudier fick Cegrell anställning vid dåvarande Gunnar Höijs Bilfirma, den sista tiden som kassör. Han var även under en tid anställd som bokhållare vid Stålheims Bilfirma.
Fr o m 1958 och ett 20-tal år framåt arbetade Cegrell som tjänsteman vid Nohab i Trollhättan.
I yngre dagar var Elow engagerad i Vänersborgs Motorklubb. Sin fritid tillbringade han gärna tillsammans med familjen vid sommarstället.
Cegrell inträdde i Gillet 1949.

F kassören EINAR OLSSON föddes i Vänersborg den 20 juli 1900 och avled där den 24 februari 1989.
Efter avslutad skolgång fick Olsson anställning vid A F Carlssons skofabrik, där han verkade som kassör fram till sin pensionering.
Mycket idrottsintresserad var Einar Olsson på sin tid en av stöttepelarna i IFK, under en tid dess ordförande. Särskilt den livaktiga sim-sektionen låg honom varmt om hjärtat. Där fungerade han ofta som funktionär vid de på den tiden ofta förekommande simtävlingarna.
Han inträdde i Gillet (42) 1974.

Fabriksarbetaren LARS-GÖSTA SJÖLING var född i Vänersborg den 18 juli 1926 och avled där den 19 maj 1989.
Sjöling började sin bana i familjeägda Vänersborgsbasaren som han sedermera övertog och drev under många år. Sedan affären avvecklats fick Sjöling anställning vid Volvo-Flygmotor i Trollhättan.
Inom idrotten har Lars-Gösta gjort värdefulla och uppskattade insatser. Han har sålunda varit ordförande i Vänersborgs Boxningsklubb, styrelseledamot i VIF, chefsinstruktör för domare i Bandyförbundet och ledamot av dess domarkommitté samt Västgötadals Bandyförbunds domarkommitté. Under 20 års tid var han förbundsdomare i bandy, fotboll och ishockey.
Sjöling inträdde i Gillet 1952.

Köpmannen BERTIL EKBLAD föddes i Vänersborg den 9 augusti 1916 och avled i Trollhättan den 3 juni 1989.
Efter skolan började Ekblad sin affärsbana som springpojke hos Axel Dafgårds Charkuterifirma, där han avancerade till biträde och sedermera till chef för affären vid Edsgatan. 1940 övergick han till Thure Carlssons Charkuteriaffär vid Sundsgatan där han arbetade även sedan Birger Jarl övertagit affären. 1960 flyttade Ekblad till Trollhättan, där han under en tid drev egen affärsrörelse.
Han inträdde i Gillet 1953.

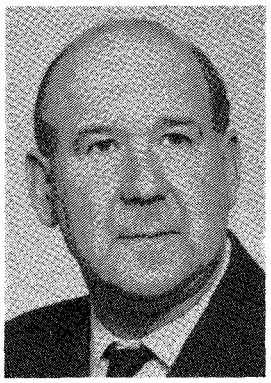

F tillsyningsmannen TORSTEN WERNER var född i Vänersborg den 12 september 1908 och avled i Vargön den 5 juni 1989.
Efter avslutad skolgång anställdes Werner redan 1928 vid kriminalvårdsanstalten i Vänersborg, där han verkade fram till sin pensionering. I yngre år var Werner aktiv roddare, som med framgång deltog i ett flertal roddtävlingar. Han ägnade sig även en tid åt cykelsporten.
Werner inträdde i Gillet 1954.

Verkmästaren SVEN-OLOF ANDERSSON var född i Vänersborg den 9 mars 1930 och avled där den 8 juni 1989.
Redan som 15-åring fick Andersson anställning vid GDG, där han efter en tid avancerade till verkmästare med placering i Kungälv. Han flyttade därefter tillbaka till sin hemstad när han utnämndes till verkstadschef vid GDG i Vänersborg. Andersson har varit fackligt engagerad och under en tid var han medlem i styrelsen för Riksbyggen. Andersson har även varit verksam inom Borgarbrandkåren och i yngre år aktiv inom bandysporten.
Han inträdde i Gillet 1980.

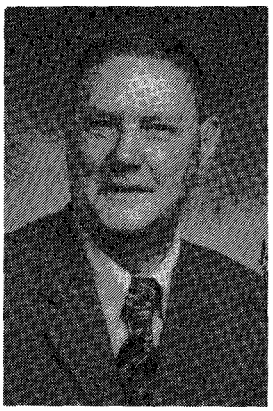

F arbetsledaren NILS H JACOBSON föddes i Vänersborg den 24 februari 1908 och avled där den 16 juni 1989.
Efter realexamen fick Jacobson anställning vid Andersson, Larsson & Co där han verkade som arbetsledare fram till sin pensionering.
Inom bollsporten blev Nils Jacobson ett känt namn. Han spelade fotboll som målfarlig center i Vänersborgs IF, IFK Vänersborg, Trollhättans IF samt dessutom allsvensk fotboll för IFK Uddevalla. Som center och lagledare spelade han bandy i IFK Vänersborg med bl a ett flertal erövrade DM-tecken. Han har även varit lagledare för IK Lira samt för Vänersborgs IF.
Efter sin aktiva tid var han fotbollsdomare under några år.
Han inträdde i Gillet 1957.

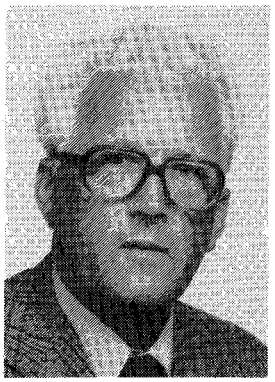

F verkstadschefen BENGT COLLIANDER var född i Stenungsund den 16 mars 1917 och avled i Vänersborg den 22 juni 1989.
Åren 1938—39 var Colliander anställd på SKF och därefter en tid på Götaverken i Göteborg. 1940 fick han anställning vid SEM i Åmål för att 1943 övergå i Telis tjänst, först i Nynäshamn och åren 1947—50 som chef för göteborgsfabriken. 1950 kom Colliander som verkstadschef till Teli i Vänersborg och sedan 1977 var han konsult i företaget.
Colliander var medlem i Rotary och tillhörde Frimurareorden samt Odd Fellowlogen i Vänersborg.
Han intogs i Gillet 1987.

Sven Lind

Sida vid sida falla de,
samlas allt fler och fler,
somliga tidigt kallade,
andra då sol gått ner.

Skuggorna breda sig över dem,
vilan är djup och lång.
Nattliga vinden söver dem,
susar sin vaggande sång.
(Anita Halldén)

Styrelseberättelse

Styrelsen för Vänersborgs Söners Gille får härmed avgiva följande berättelse för verksamhetsåret 1988. Gillets 83:a verksamhetsår.

Gillet har under året varit samlat till Årsstämma den 27 april i Skaraborgsbankens hörsal och till Högtidsstämma, Allhelgonadags afton den 4 november i Odd Fellows lokaler.

Vid Högtidsstämman tilldelades gillebröderna Bilt Davidsson, Per Olof Eriksson, Ingvar Göthberg, Gunnar Harlitz, Arne Hellström, Per Högberg, Mats Jennische, Per Jennische, Leif Gunnar Knutsson, Frank Larsson, Ulf Lundvik-Magnusson, Bengt Svensson, Karl Gustaf Zetterberg, Gunnar Berger och Claes Englund Gillets 25-årstecken. Av dessa var Leif Gunnar Knutsson, Ulf Lundvik-Magnusson, Gunnar Berger och Claes Englund närvarande.

Styrelsen har haft 9 protokollförda sammanträden varjämte annat samråd ägt rum.

Styrelse och beredningsnämnd har därjämte varit samlade för att iordningställa trädgården ikring de tre förhyrda husen.

Gillets Årsskrift har utkommit med sin 57:e årgång.

Vid årets slut hade gillet 861 medlemmar.

Gillets ekonomiska ställning och fondernas förvaltning framgår av granskningsmännens berättelse.

Inom sig har styrelsen för innevarande arbetsår utsett till Andre Ålderman Stig Larsson, till Gilleskrivare Carl-Viking Wahlin, till Kassafogde Kjell Thernquist, till Gillevärd Evert Lundborg, till Krönikör Håkan Lind samt till bisittare Mauritz Björnberg och John-Olov Ericsson.

Vänersborg den 27 april 1989

Sven Lind	Stig Larsson	Sten Sahlin
Kjell Thernquist	Evert Lundborg	Mauritz Björnberg
Carl-Viking Wahlin		

Årsbokslut 1988

Resultaträkning

Intäkter

Försäljning konstmappar	14.660,—
Försäljning övrigt	3.670,—
Medlemsavgifter	57.550,—
Ränteintäkter Gillet	34.556,16
Ränteintäkter Fonderna	17.958,94
Övriga intäkter	5.600,—
	133.995,10

Kostnader

Kostnad årsskrift	36.102,—	
avg annonsintäkt	—15.900,—	20.202,—
Inköp konstmappar		4.447,60
Lokalkostnad		30.783,40
Telefon och porto		4.743,20
Sammanträdeskostnad		635,—
Uppvaktningar mm		3.543,—
Medlemsregistrering		6.500,—
Annonsering		1.045,70
Skatter Fonder		1.593,—
Övriga kostnader		2.213,—
		75.705,90
Årets överskott		58.289,20
		133.995,10

Balansräkning

Tillgångar

Kassa, postgiro, bank	
Gillet	396.758,—
Fonder	258.776,83
Diverse fordringar	3.250,—
	658.784,83

Skulder och eget kapital

Diverse skulder	12.500,—
Reservering Museet 100 år	70.000,—
Eget kapital Fonder	256.941,83
Eget kapital Gillet	319.343,—
	658.784,83

GRANSKNINGSBERÄTTELSE

Undertecknande, som utsetts att granska Vänersborgs Söners Gilles räkenskaper och förvaltning för 1988, får efter fullgjort uppdrag avgiva följande berättelse.

För uppdragets fullgörande har vi tagit del av Gillets samt dess fonders räkenskaper och styrelsens berättelse samt i övrigt företagit de granskningsåtgärder vi ansett nödvändiga. Någon anledning till anmärkning föreligger ej beträffande de till oss överlämnade handlingarna, bokföringen, inventeringen av dess tillgångar eller eljest beträffande Gillets förvaltning.

Med anledning härav tillstyrker vi full ansvarsfrihet för den tid granskningen avser.

Vänersborg den 12 mars 1989

Åke Gillberg
Granskningsman

Mats Niklasson
Granskningsman

VÄNERSBORGS SÖNERS GILLES MEDLEMMAR
t.o.m. 30/8 1989

HEDERSLEDAMOT

Janson, Olov, Kamrer, Vänersborg

MEDLEMMAR

	Födelse-år	Inträdesår
ABELSSON, ROLF, Vänersborg	1954	86
ABRAHAMSSON, LENNART "TARREN", Kungshamn	1927	83
ABRAHAMSSON, ÅKE, Fritidsledare, Vänersborg	1948	87
ADOR, HANS, Personaldirektör, Växjö	1935	75
AHLBERG, ANDERS, Studerande, Vänersborg	1966	80
AHLIN, ANDERS, Vänersborg *ständig medlem*	1965	78
AHLIN, GÖRAN, Ingenjör, Vänersborg *ständig medlem*	1944	58
AHLIN, LENNART, fd. Bilskolechef, Trollhättan	1916	54
AHLIN, ULF, Vänersborg *ständig medlem*	1968	78
*AHLM, ALLAN, Järnhandelsbiträde, Vänersborg	1923	58
AHLM, SUNE, F skeppn.chef, Vänersborg	1912	87
AHLSTRÖM, PÄR, Representant, Sigtuna	1952	82
ALEXANDERSSON, HANS, Naturvårdsassistent, Vänersborg	1948	75
ALFREDSSON, LARS, Vänersborg	1956	76
ALMGREN, BOO, Kapten, Göteborg	1908	(43)76
ALMQVIST, DICK, Polisassistent, Vänersborg	1919	88
*ALMSTRÖM, NILS OLOV, Provinsialläkare, Kungälv	1910	55
AMGÅRD, GUNNAR, Vänersborg	1907	82
AMGÅRD, KARL-ERIC, Kommunalarbetare, Vänersborg	1940	74
ANDER, STIG, F.kommissarie, Vänersborg	1913	87
*ANDERSSON, ARNE, Yrkesvalslärare, Vänersborg	1917	43
ANDERSSON, ARNE, Verkstadschef, Vänersborg	1923	80
ANDERSSON, BO, Ingenjör, Örebro	1940	74
ANDERSSON, BO, Vaktmästare, Vänersborg	1957	88
ANDERSSON, CHRISTER, Fil.mag. Vänersborg	1945	55
*ANDERSSON, ERIC, Assistent, Vänersborg	1915	51
ANDERSSON, GLENN, Elektriker, Trollhättan	1946	84
ANDERSSON, IVAR, Köpman, Vänersborg	1918	65
ANDERSSON, JAN, Leg. veterinär, Uppsala	1951	89
ANDERSSON, JENS, Vänersborg	1912	83
ANDERSSON, JOHAN, Vänersborg	1977	83
ANDERSSON, JOHN, Maskinchef	1953	74
ANDERSSON, HÅKAN, Vänersborg	1946	83
ANDERSSON, HÅKAN, Sjukvårdare, Trollhättan	1949	85

ANDERSSON, KARL-ERIK, Bankdirektör, Vänersborg	1925	82
ANDERSSON, KARL-GUSTAV, Representant, Uddevalla	1935	76
ANDERSSON, CARL-OTTO, Vänersborg	1923	83
ANDERSON, JOHN, Studerande, Vänersborg	1972	85
ANDERSSON, CENNY, Ingenjör, Vänersborg	1963	83
ANDERSSON, KURT, Typograf, Vänersborg	1940	80
*ANDERSSON, LARS, Glasmästare, Vänersborg	1930	59
ANDERSSON, LENNART, Posttjänsteman, Vänersborg	1945	88
ANDERSSON, MARCUS, Vänersborg	1973	83
ANDERSSON, KENT, Köpman, Vänersborg	1944	81
ANDERSSON, LENNART, Vänersborg	1926	80
ANDERSSON, LENNART, Telearbetare, Vänersborg	1950	79
ANDERSSON, NILS, Vänersborg	1912	82
*ANDERSSON, NILS, Disponent, Göteborg	1915	53
**ANDERSSON, RAGNAR, fd. Köpman, Vänersborg	1919	35
ANDERSSON, RAGNAR, Köpman, Hjo	1928	76
ANDERSSON, ROLF, Mellerud	1947	80
ANDERSSON, STIG LENNART, Brandinspektör, Vänersborg	1932	88
*ANDERSSON, STIG, Socialvårdschef, Vänersborg	1918	45
ANDERSSON, STIG, Mätningsbiträde	1924	70
ANDERSSON, STIG, Herr, Vänersborg	1936	87
ANDERSSON, SVEN GUNNAR, Redaktör, Åkersberga	1928	83
ANDERSSON, TOMMY, Affärsbiträde, Vänersborg	1950	75
ANDERSSON, TOMMY, Ingenjör, Vänersborg	1950	83
*ANDERSSON, TORSTEN, Byrådirektör, Vänersborg	1914	55
ANDERSSON, WOLMAR, Verkst.montör, Vänersborg	1927	83
ANDERSSON, YNGVE, Vaktmästare, Vänersborg	1925	72
ANDOLF, NILS, F. lasarettsläkare, Vänersborg	1908	82
ANDRÉASSON, HUGO, Tjänsteman, Vänersborg	1913	82
ANDRÉEN, ANDERS, Järnhandlare, Vänersborg	1938	68
ANDRÉEN, HÅKAN, Frändefors	1942	82
ANDRÉN, HELGE, Köpman, Göteborg	1914	66
ANGSÉUS, TAGE, 1:e polisinspektör, Vänersborg	1924	75
*ARVEBLAD, KARL, Maskinist, Vänersborg	1912	61
ARVIDSON, BENGT, Skötare, Vargön	1949	75
ARWIDSSON, GÖSTA, Distriktschef, Hudiksvall	1921	81
*ARWIDSSON, UNO, Expeditionsassistent, Vänersborg	1927	60
*ASPMAN, ARNE, Elektriker, Vänersborg	1920	59
ASPÖGÅRD, NILS OLOF, Hovmästare, Vänersborg	1932	83
*BACK, EVERT, Expeditionsvakt, Vänersborg	1918	55
BACK, HENRIK, Vänersborg	1964	79
BACK, INGVAR, Rörmontör, Vänersborg	1932	73
*BACK, JAN, Sjukvårdare, Vänersborg	1934	63
BACK, ROGER, Fotograf, Vänersborg	1956	83
BARTHOLMES, MICHAEL, Ingenjör, Vänersborg	1957	89

BECKMAN, ÅKE, Rektor, Vänersborg	1928	89
BEHRNS, RAGNAR, Överskötare, Vänersborg	1910	66
BENGTSSON, PATRIC, Studerande, Vänersborg	1965	78
BENGTSSON, ROLF, Faktor, Vänersborg	1934	76
BERG, CHRISTIAN, Vänersborg	1968	68
*BERG, GUNNAR, Boktryckare, Vänersborg	1920	53
BERGH, GUNNAR, Civilekonom, Göteborg	1957	88
BERG, HÅKAN, Faktor, Vänersborg	1944	68
BERG, LARS, Vänersborg	1967	68
BERGER, ANDRÉAS, Vänersborg *ständig medlem*	1974	76
*BERGER, GUNNAR, Ingenjör, Vänersborg *ständig medlem*	1943	55
*BERGER, HARRY, Disponent, Vänersborg	1904	54
BERGER, MAGNUS, Vänersborg *ständig medlem*	1967	76
BERGER, MAX, Vänersborg *ständig medlem*	1970	76
BERGER, ORVAR, Tandläkare, Vänersborg	1937	72
*BERGLUND, GÖSTA, Sjöingenjör, Malmö	1920	43
*BERGMAN, KARL-ERIK, Ingenjör, Nol	1930	48
BERGSTRÖM, JOHAN, Vänersborg	1950	80
BERGSTRÖM, RAGNAR, Vänersborg	1942	80
BERGSTRÖM, REINHOLD, fd. Byråchef, Vänersborg	1914	80
BERNER, JONAS, Vänersborg	1969	82
BERNER, KARL-ÅKE, Bilförsäljare, Vänersborg	1942	79
BERNLING, OLLE, Advokat, Vänersborg	1922	89
BERNTSON, BERNT, F. stationsinspektor, Vänersborg	1916	82
*BERRMAN, GÖSTA, Ämneslärare, Göteborg	1910	43
BERZÉN, SVEN, Platschef, Vänersborg	1926	84
*BIEL, GÖSTA, Direktör, Lerum	1911	46
BILLENGREN, LARS, Köpman, Vänersborg	1938	75
BIÖRKKVIST, CARL-MARTIN, f Krim.kommissarie, Vänersborg	1918	85
BJARNELL, KARL ERIK, Lantbrukare, Vänersborg	1918	83
BJERSTAF, LARS, Vänersborg	1940	76
BJÄRUDD, HENRY, F.spec.lärare, Vänersborg	1914	87
BJÖRENDAHL, LARS, Sekreterare, Vänersborg	1945	88
BJÖRKMAN, LENNART, Sjukvårdsdirektör, Vänersborg	1923	65
BJÖRNBERG, HÅKAN, Fil.kand., Vänersborg	1954	77
*BJÖRNBERG, MAURITZ, Kamr., Vänersb. *Bisittare i styrelsen*	1927	54
*BJÖRNBERG, SVEN, Polisman, Vänersborg	1929	54
BJÖRNBERG, THOMAS, Civilingenjör, Vargön	1953	77
*BJÖRNDAHL, KARL-ERIK, Bokbinderimästare, Vänersborg	1926	60
BLIXT, BENGT, Maskinmästare, Uddevalla	1929	80
BLOMGREN, ERIK, Vänersborg	1973	83
*BLOMGREN, GUNNAR, Stenhuggarmästare, Vänersborg	1912	54
BLOMGREN, HANS, Stenhuggare, Vänersborg	1943	77
BLOMGREN, LARS, Fritidsassistent, Vänersborg	1941	77
BLOMGREN, MATS, Vänersborg	1960	77

BLOMGREN, SVEN, Professor, Vänersborg	1908	77
BOBERG, GUSTAV, Stud, Vänersborg	1982	87
BOBERG, MARKUS, Stud, Vänersborg	1972	87
*BODÉN, SIGVARD, Ingenjör, Norsborg, *ständig medlem*	1923	55
*BODÉN, STIG, Ingenjör, Johanneshov *ständig medlem*	1914	55
BONDE, LEIF, Museitekniker, Vänersborg	1940	85
*BORG, EINAR, Handlande, Vänersborg	1906	48
*BRIGELIUS, GUNNAR, Direktör, Åsa	1919	54
BROCKNER, KURT, Skellefteå	1934	82
BROMS, KARL-ALFRED, Vänersborg	1912	86
BÜGLER, RONALD, Kamrer, Skövde	1928	74
BÄCKSTRÖM, BERTH, Åkeriägare, Vänersborg	1946	67
BÄCKSTRÖM, GUNNAR, Åkeriägare, Vänersborg	1932	67
BÄCKSTRÖM, EMIL, Studerande, Vänersborg	1976	85
CARLÉN, BENGT, Vargön	1947	83
CAPING, BENGT, Lagman, Vänersborg	1921	82
CEDERGREN, STIG, Gävle	1911	30
*CEDERHOLM, ÅKE, Direktör, Uddevalla	1913	55
CEGRELL, LENNART, Herr, Vänersborg	1930	87
CLAESSON, STIG, Försäljare, Vänersborg	1926	86
*DAFGÅRD, BENGT, Arbetsl. Trollhättan *ständig medlem*	1939	50
DAFGÅRD, GUNNAR, Direktör, Källby	1919	67
*DAFGÅRD, HENRY, fd. Köpman, Vänersborg	1903	53
*DAHL, LENNART, Bergsingenjör, Gävle	1924	48
*DAHLGREN, ARNE, Byrådirektör, Vänersborg	1918	55
DAHLGREN, LEIF, Banktjänsteman, Vänersborg	1945	85
*DAHLLÖF, AXEL, Affärschef, Göteborg	1911	55
DAHLLÖF, MATS, Vänersborg	1965	67
DAHLLÖF, OLOF, f.d. Byråing. Vänersborg	1918	83
DANIELSSON, HANS, Byggnadssnickare, Vänersborg	1918	75
DAVIDSSON, BENGT, Verkstadsmontör, Vänersborg	1957	71
*DAVIDSSON, BILT, Bankkamrer, Vänersborg	1938	64
DETTER, THURE, Direktör, Malmö	1912	79
DIMBERG, SVEN, Tandläkare, Vänersborg	1914	87
DREVANDER, STIG, Ingenjör, Vänersborg	1928	73
EDBERG, ARNE, Ingenjör, Vänersborg	1919	89
EDVARDSSON, GUNNAR, Överskötare, Vänersborg	1916	71
*EK, HARALD, Överstelöjtnant, Täby	1919	44
EK, CARL-GUSTAF, Teknologie doktor, Göteborg	1958	83
*EK, KNUT, Slöjdlärare, Vänersborg	1924	50
EK, LARS-ANDERS, Församlingsassistent, Lidköping	1954	83
EKDAHL, BO, Stadsbyggnadschef, Vänersborg	1927	89
EKHOLM, GÖRAN, Försäljningschef, Vänersborg	1935	73
EKHOLM, JOHAN, Studerande, Vänersborg	1963	87
EKHOLM, PER-OLOF, Ingenjör, Vänersborg	1922	73

*EKHOLM, SVEN, Köpman, Vänersborg	1916	60
EKLUND, BO, Lagerchef, Vänersborg	1937	80
EKMAN, LARS, Tekniker, Vänersborg	1949	74
EKSTEDT, THOMAS, Lärare, Helsingborg	1951	65
EKSTRÖM, ARTHUR, L. fd. Advokat, Vänersborg	1908	77
EKSTRÖM, JOHAN, Vargön	1943	80
ELENSTIG, ELOF, Köpman, Vänersborg	1930	75
*ELFMAN, NILS-OLOF, Rektor, Bromma	1919	44
ELIASSON, VERNER, Reservdelschef, Vänersborg	1920	89
ELMQUIST, JOHN-EVERT, Sjukhusdirektör, Vänersborg	1922	89
ELMQVIST, SÖREN, Byggnadssnickare, Vänersborg	1940	75
*EMANUELSSON, ERIC, Försäljare, Vänersborg	1916	51
EMANUELSSON, GÖRAN, Produktionstekniker, Frändefors	1953	88
EMANUELSSON, MIKAEL, Vänersborg	1966	80
ENGELIN, BENGT, Skara	1928	83
*ENGLUND, CLAES, Ingenjör, Källby	1943	47
*ENGLUND, GUNNAR, Direktör, Djursholm	1913	42
ENGLUND, JAKOB, Göteborg *ständig medlem*	1981	82
ENGLUND, MAGNUS, Tandläkare, Uddevalla *ständig medlem*	1949	49
ENGLUND, NILS ERIK MAGNUS, Färgelanda *ständig medlem*	1966	66
*ENGLUND, NILS TURE, Leg.läkare, Vänersborg	1939	47
ENGLUND, OSKAR, Källby *ständig medlem*	1983	83
ENGLUND, SAMUEL, Källby *ständig medlem*	1977	82
ENGLUND, TEODOR, Källby	1985	85
ENGSTRÖM, PER-ARNE, Försäljare, Vänersborg	1935	85
*ERICSON, ALLAN, Överpostiljon, Vänersborg	1913	55
ERICSSON, ANDERS, Tandl., Vänersborg *ständig medlem*	1944	54
ERICSSON, ANDERS, Ingenjör, Vargön	1941	80
*ERICSSON, BROR, Bagaremästare, Vänersborg	1913	46
*ERIKSSON, FILIP, Murare, Vänersborg	1912	46
ERICSSON, GUNNAR V., Portvakt, Vänersborg	1918	66
ERICSON, GÖRAN, Fritidschef, Vänersborg	1927	77
*ERICSSON, HENRY, Landstingsassistent, Habo	1909	55
ERICSSON, JOHAN FREDRIK, Vänersborg	1966	66
*ERICSSON, JOHN, Tandläkare, Vänersborg	1908	43
*ERICSSON, JOHN-OLOV, Tandläkare, Vänersborg *ständig medlem. Ersättare i styrelsen*	1939	54
ERICSON, JÖRGEN, Vänersborg	1964	80
ERICSON, KARL-JOHAN, Produktionsledare, Vänersborg	1945	88
ERICSON, LENNART, Adjunkt, Vänersborg	1940	85
*ERIKSSON, PER OLOF, Inspektör, Vänersborg	1932	64
ERIKSSON, RONNY, Vänersborg	1938	88
*ERIKSSON, ÅKE, Frisörmästare, Vänersborg	1921	58
ERLANDSSON, BERTIL, Direktör, Uppsala	1923	88
ERLANDSSON, KURT, Ingenjör, Vänersborg	1925	70

FAGERSTEDT, ERIK, Bankdirektör, Vänersborg	1906	76
FAGERSTEDT, LARS, Kontorist, Vänersborg	1942	76
FAGERSTRÖM, ARNE, Montör, Vänersborg	1934	79
*FALK, HARRY, Åkeriägare, Vänersborg	1906	55
FALK, LEIF, Montör, Vänersborg	1935	83
FALK, ÅKE, Åkeriägare, Vänersborg	1942	66
FAST, GUNNAR, Major, Boden	1948	83
FASTH, GÖSTA, Linjemäst., Vänersborg	1918	83
FAST, JOHN, Vänersborg	1913	83
FASTH, KENT-ERIC, Kalix	1955	83
FASTH, CONNY, Partille	1948	83
FASTH, SIXTEN, Fotograf, Vänersborg	1926	74
FERM, RUNE, Kriminalassistent, Vänersborg	1929	84
FLINK, BENGT, V Frölunda	1936	85
FOCK, EGON, Vänersborg	1923	86
FOCK, HENRY, Handlare, Vänersborg	1917	86
FOCK, KARL-GÖRAN, Stud., Göteborg	1953	77
FOCK, STIG, Verkstadsarbetare, Vänersborg	1915	75
FORSBERG, NILS, Fd verkmästare, Vänersborg	1915	88
FORSS, SVEN, Ingenjör, Mölndal	1916	69
FORSSANDER, LARS-ERIK, Bankdirektör, Billdal	1934	84
FREDMAN, MARTIN, Vänersborg	1970	83
FREDMAN, SUNE, Verkmästare, Vänersborg	1940	68
FREDRIKSSON, MATS, Direktör, Göteborg	1922	76
FRIBERG, ERIK, Tecknare, Trollhättan	1919	69
FRIBERG, KARL AXEL, Reservdelsman, Uddevalla	1923	69
FRIBERG, SVEN-OLOV, Sjukhusdirektör, Uddevalla	1916	71
FRIEDLÄNDER, KARL-GUSTAV, ämneslärare, Vänersborg	1920	81
FRISK, KENT, Postiljon, Vänersborg	1945	67
FRÄNDEGÅRD, BENGT-OLOF, Ingenjör, Vänersborg	1927	67
FRÄNDEGÅRD, SVEN AXEL, Byrådirektör, Huskvarna	1922	67
**FRÖBERG, GÖSTA, Apotekare, Vänersborg *innehavare av gillets medalj (1974)*	1896	24
*FURBO, SIXTEN, Avsynare, Vänersborg	1917	56
FURBO, STURE, Adjunkt, Vänersborg	1944	87
FÄLLING, HARRY, Televerksarbetare, Vänersborg	1939	71
**GADDE, NILS OLOF, Sporthandlare, Vänersborg	1915	34
*GALLE, KJELL, Möbelhandlare, Vänersborg	1911	51
GALLE, NILS, Köpman, Vänersborg	1918	67
GEDELL, RAGNAR, Rektor, Vänersborg	1917	80
*GEMVIK, OLOF, Direktör, Täby	1917	46
GILLBERG, ANDERS, Köpman, Trollhättan	1950	89
GILLBERG, GÖSTA, Köpman, Trollhättan	1918	66
GILLBERG, ROLF, Köpman, Vänersborg	1939	77
*GILLBERG, ÅKE, Förste expeditionsvakt, Vänersborg	1920	55

GRANAT, STELLAN, Antikvarie, Uddevalla	1948	77
GRANQVIST, ÅKE, Försäljare, Vänersborg	1939	67
*GRÖNBERG, MATTIAS, Civilingenjör, Bromma	1932	60
*GULZ, LENNART, Studierektor, Vänersborg	1939	54
GULZ, TORBJÖRN, Studerande, Vänersborg	1965	82
*GUSTAFSSON, EDVARD, Stadsarkitekt, Ängelholm	1923	46
GUSTAFSSON, KENT, Mätningsbiträde, Vänersborg	1944	71
GUSTAFSSON, PAUL, Verkstadsägare, Vänersborg	1935	66
GUSTAFSSON, ROLAND, Sjukvårdare, Vänersborg	1930	88
*GUSTAFSSON, SUNE, Bagaremästare, Vänersborg	1918	55
GUSTAFSSON, EVERT, Sjukvårdare, Vänersborg	1937	77
GUSTAVSSON, JOHN V., Postmästare, Vänersborg	1920	85
GYRULF, NILS, Direktör, Vänersborg	1919	82
*GÖTHBERG, INGVAR, Servicerådgivare, Vänersborg	1932	64
GÖTHBLAD, LEIF, Rektor, Vänersborg	1932	87
HAGBERG, BENGT, Källarmästare, Ed	1919	65
HAGBERG, CARL-GÖRAN, Konstnär, Ed	1922	(66)74
**HAGBORG, ARNE, f.d. Möbelhandlare, Vänersborg	1908	30
*HAGBORG, GÖRAN, Redovisningskonsult, Vänersborg *ständig medlem. Ersättare i styrelsen*	1941	53
*HAGBORG, TORSTEN, Tj.man, Trollhättan *ständig medlem*	1931	52
HAGLIND, STURE, Gymnastikdirektör, Skövde	1946	68
HAGLUND, KENTH, Direktör, Trollhättan	1944	87
HAGSTEDT, SVEN-OLOF, Vänersborg	1941	82
HALLBERG, WILLARD, Typograf, Vänersborg	1931	86
*HALLBERG, NILS, Ingenjör, Göteborg	1912	55
HALLGREN, DICK, Direktör, Stockholm	1933	87
HALLINGBERG, OLOF, Tandläkare, Vänersborg	1915	66
*HALLONQVIST, UNO, Köpman, Trollhättan	1925	45
HALLQVIST, ANDERS, Veterinärassistent, Vänersborg	1945	76
HALLQVIST, ARNE, Adjunkt, Vänersborg	1917	67
HALLQVIST, KARL-ERIK, Vägarbetare, Vänersborg	1934	76
HALLQVIST, STEFAN, Vänersborg	1968	82
*HALLQVIST, TAGE, Med.lic., Vänersborg	1926	45
HALLQVIST, TOMAS, Lab.assistent, Vänersborg	1951	84
HAMMARSTEDT, JÖRGEN, Studerande, Vänersborg	1966	83
HAMMARSTRÖM, HELMER, Distr.chef, Vänersborg	1918	87
*HANSSON, BRYNOLF, Avsynare, Vänersborg	1924	52
*HANSSON, CHRISTER, Rest.chef. Arvika *ständig medlem*	1942	57
HANSSON, LEIF, Mäklare, Bandhagen	1929	79
HANSSON, LENNART, Fastighetsmäklare, Vänersborg	1932	84
HARLITZ, ALVAR, Ingenjör, Vänersborg	1908	66
*HARLITZ, GUNNAR, Sjöing., Vänersborg *ständig medlem*	1940	64
*HARLITZ, LENNART, Ingenjör, Vänersborg	1943	64
HASSELHOLM, CURT, Typograf, Vänersborg	1929	82

HASSELLIND, KAJ, Ingenjör, Vargön	1945	76
HASSLUNG, LENNART, Herr, Vänersborg	1938	85
HASSLÖF, RUNE, Kungälv	1929	83
HEDBERG, FRANK, Vargön	1935	79
HEDÉN, LASSE, Ingenjör, Borås	1934	57
HEDQUIST, PER, Kansliskriv., Vänersborg	1943	76
*HEDSTRÖM, ARVID, Elektriker, Vänersborg	1904	63
HEDSTRÖM, ERNST, f.Rektor, Vänersborg	1902	72
HELLMAN, ANDERS, Vänersborg	1955	73
**HELLMAN, EINAR, Glasmästare, Vänersborg	1906	29
HELLSTEN, CURT, fd. Lantbruksdirektör, Vänersborg	1916	86
*HELLSTRÖM, ARNE, Köpman, Vänersborg	1930	64
HENRIKSSON, LARS ERIK, Vänersborg	1957	81
HERRMANN, GERHART, Folkskollärare, Lysekil	1931	82
HERTZ, ARNE, Ingenjör, Trollhättan	1939	79
HESSELHOLDT, PÄR-ANDERS, Vänersborg, *ständig medlem*	1962	84
HESSLER, TORSTEN, Sjukskötare, Vänersborg	1929	82
HJELM, STIG, Reprofotograf, Vänersborg	1927	76
HOLM, LARS-ERIK, Vägtekniker, Vargön	1944	82
HOLMQVIST, EVERT, Vänersborg	1937	83
HORSTER, KNUT, Verkmästare, Vänersborg	1920	75
HURTIG, BENGT MAGNUS, Studerande, Vänersborg	1953	66
*HURTIG, ERNST-MAGNUS, Elektriker, Vänersborg	1923	53
HYGREN, ESKIL, Driftsingenjör, Vänersborg	1918	78
HÄGNEFORS, ERNST, Överstelöjtnant, Uddevalla	1921	77
*HÖGBERG, PER, Direktör, Uddevalla	1922	64
HÖGBERG, STIG, Ingenjör, Onsala	1944	77
HÖGBERG, THURE, Kyrkovaktmästare, Vänersborg	1907	71
HÖGLUND, KAY, Vänersborg	1987	88
*HÖGZELL, LENNART, Företagsekonom, Bromma	1934	61
IDEBERG, BERTIL, Platschef, Vänersborg	1941	74
*IDEBERG, GUNNAR, Aukt. revisor, Karlstad	1932	53
IVARSSON, KARL INGVAR, Ingenjör, Vänersborg	1941	85
JACOBSSON, ARNE, Personalkonsulent, Trollhättan	1920	70
JACOBSSON, EINAR, Uddevalla	1919	85
JACOBSSON, GERT, Mätningsförman, Vänersborg	1939	70
JACOBSSON, MIKAEL, Vänersborg	1966	76
*JACOBSSON, ROLF, Redovisningskonsult, Vänersborg	1936	59
*JANSON, BENGT, Gruppchef, Vänersborg	1920	50
JANSON, LARS, Gymnastikdirektör, Falkenberg	1938	66
**JANSON, OLOV, Kamrer, Vänersborg, *Inneh. av gillets medalj (1975) Gillets hedersledamot*	1909	30
JANSSON, SIGBERT, Ingenjör, Spånga	1921	77
*JANSSON, SVEN, Vaktmästare, Vänersborg	1926	58
JARHED, GUNNAR, Banktjänsteman, Vargön	1947	78

JEGERFALK, BO, Studierektor, Vänersborg	1927	89
JENGARD, AGNE, Herr, Vänersborg	1945	85
**JENNISCHE, BENGT, Överläkare, Vänersborg	1913	30
*JENNISCHE, MATS, Agronom, Falun *ständig medlem*	1941	64
*JENNISCHE, PER, Fil.dr. Uppsala *ständig medlem*	1943	64
JENNISCHE, ÅKE, Socionom, Julita, *ständig medlem*	1947	64
JOACHIMSSON, ERLING, Civilingenjör, Torslanda	1950	77
JOACHIMSSON, SVEN, fd. Överläkare, Vänersborg	1911	78
JOELSSON, LARS, Civilingenjör, Bromma, *ständig medlem*	1954	76
JOELSSON, RUNE, Driftverkm., Vänersborg *ständig medlem*	1927	76
JOHANSSON, ALLAN, Bagarmästare, Vargön	1915	85
JOHANSSON, ANDERS, Vänersborg	1970	82
JOHANSSON, ANTON, Fd. Instruktör, Vänersborg	1915	88
*JOHANSSON, ARNE, Förrådsarbetare, Vänersborg	1907	59
JOHANSSON, BO, Vänersborg *ständig medlem*	1959	76
JOHANSSON, CASPER, Vänersborg *ständig medlem*	1976	76
*JOHANSSON, EVERT, Transportledare, Vänersborg	1920	60
JOHANSSON, GERHARD, Studerande, Vänersborg	1970	80
JOHANSSON, GUNNAR, Konditor, Vänersborg	1933	66
JOHANSSON, GUNNAR, Boktryckare, Vänersborg	1946	66
JOHANSSON, GÖSTA, Styckmästare, Vänersborg	1922	87
JOHANSSON, GÖSTA, Kamrer, Vänersborg	1935	83
JOHANSSON, HARRY, Modellör, Kumla	1910	54
JOHANSSON, HELMER, Kommunalarbetare, Vänersborg	1925	82
JOHANSSON, HENRIK, Herr, Vänersborg	1969	88
JOHANSSON, HENRY, Bagare, Vänersborg	1921	73
*JOHANSSON, HUGO, Inspektör, Bromma	1908	44
JOHANSSON, INGEMAR, Konditor, Vänersborg	1928	65
*JOHANSSON, INGVAR, Byggnadssnickare, Vänersborg	1918	55
JOHANSSON, JAN, Åkeriägare, Vänersborg	1937	76
JOHANSSON, CARL-ERIK, Skolchef, Vänersborg	1929	89
*JOHANSSON, KARL-ERIK, Typograf, Vänersborg	1927	53
JOHANSSON, KARL-GUSTAF, Vänersborg	1937	86
JOHANSSON, LARS, Byggnadssnickare, Vänersborg	1934	86
JOHANSSON, LEIF, Vänersborg *ständig medlem*	1962	76
JOHANSSON, LENNART, Byrådirektör, Vargön	1942	82
JOHANSSON, LENNART, Grävmaskinist, Vänersborg	1942	79
JOHANSSON, LENNART, Varvsägare, Grundsund	1936	86
JOHANSSON, MARTIN, Studerande, Vänersborg	1963	76
JOHANSSON, PONTUS, Vänersborg, *ständig medlem*	1973	76
JOHANSSON, RICKARD, Studerande, Skövde	1966	80
JOHANSSON, ROLF, Försäljningschef, Vänersborg	1930	65
JOHANSSON, RUNE, Reservdelsman, Vänersborg	1944	76
*JOHANSSON, SVEN, Telearbetare, Vänersborg	1937	59
JOHANSSON, SVEN, Trafikförman, Vänersborg	1926	89

JOHANSSON, THOMAS, Reservdelsman, Vänersborg	1957	76
JOHANSSON, THURE, Vänersborg	1914	88
JOHNSSON, FRANK, Adjunkt, Vänersborg *ständig medlem*	1939	75
JONASSON, EVERT, Aukt. revisor, Göteborg	1917	78
JONSSON, GUNNAR, Elektriker, Trollhättan	1929	88
JONSON GUNNAR, O., Göteborg	1931	82
*JONSSON, BENGT R., Professor, Solna	1930	54
JONSSON, BERTIL, Vänersborg	1934	88
*JONSSON, ERIK, Vänersborg	1920	46
*JONSSON, HELGE, Vänersborg	1912	45
JONSSON, HENRY, Förste poliskonstapel, Vänersborg	1914	66
JONSSON, LARS, Vänersborg	1960	63
*JONSSON, OLOF, Köpman, Vänersborg	1923	45
*JONSSON, SVEN, Vänersborg	1956	63
JONSSON, TAGE, 1:e Postiljon, Vänersborg	1918	80
JONSSON, ÖSTEN, Civilingenjör, Vällingby	1923	84
JOSEFSSON, GEORG, Möbelsnickare, Uddevalla	1916	82
JOSEFSSON, GUNNAR, Tjänsteman, Vänersborg	1931	65
*JOSEFSSON, HELGE, Vänersborg	1909	59
JOSEFSSON, LENNART, Assistent, Vänersborg	1948	75
JOSEFSSON, PÄR, FREDERICK, Vargön	1972	85
JOSEFSSON, SVEN, Direktör, Eslöv	1933	65
JÅTBY, RUNE, Skorstensfejaremästare, Vänersborg	1931	76
JÄRPLER, LENNART, Vänersborg	1947	83
JÖNSSON, GUNNAR, Vänersborg	1960	88
JÖNSSON, GUSTAF, Distr.chef, Vänersborg	1922	83
KANNESTEN, RUNE, Länsråd, Vänersborg	1919	82
KARLSSON, ARNE, Vårdare, Vänersborg	1929	75
KARLSSON, BERNY, Yrkeslärare, V. Frölunda	1941	80
*KARLSSON, BERTIL, Elinstallatör, Hägersten	1910	58
CARLSSON, BERTIL, Annonskons, Vänersborg *ständig medlem*	1944	47
**CARLSSON, ELOF, fd. Direktör, Vänersborg *ständig medlem*	1904	30
CARLSSON, ERIC, Förrådsarbetare, Vänersborg	1915	75
KARLSON, HADAR, Komm.råd, Vänersborg *innehavare av gillets medalj (1980)*	1913	67
CARLSSON, HERBERT, Konstnär, Åre	1912	75
KARLSSON, HERMAN, Fotograf, Vänersborg	1942	84
CARLSSON, INGVAR, Överskötare, Vänersborg	1924	69
**CARLSSON, CARL-GUSTAF, Fabrikör, Vänersborg	1909	30
CARLSSON, CARL-OTTO, Instruktör, Vänersborg	1917	66
*CARLSSON, CARL-OTTO, Spedit., Göteborg *ständig medlem*	1939	47
CARLSSON, KENTH, Ingenjör, Vänersborg	1952	60
KARLSSON, KJELL-ANDERS, Typograf, Vänersborg	1958	82
*KARLSSON, CLAES, fd. Köpman, Vänersborg	1908	55
KARLSSON, LARS OLOF, Posttjänsteman, Trollhättan	1957	76

CARLSSON, LENNART, Pers.ass., Mölndal *ständig medlem*	1946	47
KARLSSON, MARTIN, Studerande, Vänersborg *ständig medlem*	1976	87
KARLSSON, PER AXEL, Verkst.montör, Vänersborg	1925	85
KARLSSON, STIG, Filialföreståndare, Smögen	1936	77
KARLSSON, SVEN, 1:e postilj., Vänersborg	1926	85
CARLSSON, UNO, Åkeriägare, Vänersborg	1926	67
*CARLSSON, ÅKE, Vaktmästare, Vänersborg	1914	58
KEMPE, BO, Laboratorieassistent, Vänersborg	1948	75
KIHLSTRÖM, LARS GÖRAN, Banktjänsteman, Frändefors	1936	65
KIHLSTRÖM, PER, Köpman, Åkarp	1928	76
KJELLSSON, DAN, Verkmästare, Vänersborg	1941	74
KJELLSSON, UNO, Direktör, Vänersborg	1944	74
*KNUTSSON, LEIF, Personaltjänsteman, Arvika	1934	64
*KORÉN, GÖSTA, Kamrer, Vänersborg	1908	53
*CORNELIUSSON, HJALMAR, Ingenjör, Bengtsfors	1898	60
KORSE, KARL-GERHARD, Fil.lic., Uppsala	1934	85
KORSE, YNGVE, Ingenjör, Vänersborg	1913	74
KUMLIN, JOHAN, Studerande, Vänersborg	1972	85
KUMLIN, KARL, Studerande, Vänersborg	1974	85
KVIDÉN, STIG, Köpman, Vänersborg	1933	88
KÄRVLING, ARNE, Redaktör, Vänersborg	1926	82
KÄRVLING, STEFAN, Adjunkt, Vänersborg	1954	85
KÄRVLING, URBAN, Plan.sekreterare, Herrljunga	1957	85
LANEVALL, OLOF, Försäljn.chef, Spånga	1921	63
LARSSON, ALF, Stationsmästare, Brämhult	1939	77
LARSSON, ANDERS, Märsta *ständig medlem*	1963	63
LARSSON, BERTIL, Sjöman, Vänersborg	1942	81
*LARSSON, FRANK, Sjukvårdare, Vänersborg	1910	64
*LARSSON, GÖSTA, Civilingenjör, Lyckeby *ständig medlem*	1936	55
LARSSON, GÖTE, Posttjänsteman, Göteborg	1944	66
*LARSSON, HARRY, Bilmekaniker, Vänersborg	1913	54
LARSSON, HENRY, Rektor, Vänersborg	1907	76
LARSSON, HERBERT, Riksdagsman, Vänersborg	1909	66
LARSSON, JOHAN, Vänersborg *ständig medlem*	1966	66
LARSSON, KARL-ERIK, Civilingenjör, Vänersborg	1915	87
LARSSON, INGEMAR, Plåtslagare, Huskvarna		89
LARSSON, LARS, Kamrer, Hisings-Backa	1943	68
LARSSON, LARS, Elektriker, Trollhättan	1914	74
LARSSON, LEIF, Vänersborg	1934	80
*LARSSON, ROLF, Underinspek., Skärholmen *ständig medlem*	1924	56
*LARSSON, STIG, Direktör, Vänersborg *Andre ålderman*	1935	57
LARSSON, STIG OVE, V. Montör, Vänersborg	1937	83
LARSSON, SVEN, Butiksbiträde, Vänersborg	1929	70
LARSSON, SVEN, Mejerist, Vänersborg	1914	75
LARSSON, SVEN AXEL, Säljare, Göteborg	1932	87

LARSSON, YNGVE, Montör, Vänersborg	1927	77
LARSSON, ÅKE, Vänersborg	1944	77
LAURELL, BO, Lagerchef, Kode	1935	79
LAURELL, GUNNAR, Ingenjör, Vänersborg	1920	85
LAURELL, JOHNNY, Tidskrivare, Vänersborg	1908	46
LIND, HÅKAN, Jur.kand., Vänersborg, krönikör	1948	54
LIND, JESPER, Vänersborg	1975	83
LIND, LARS, Civilingenjör, Floda	1944	50
*LINDH, LENNART, Posttjänsteman, Vänersborg	1930	57
*LIND, OLOV, Civilingenjör, Kristianstad	1920	45
*LIND, SVEN, fd. Disponent, Vänersborg *Innehavare av gillets medalj (1976) 1:e ålderman*	1913	40
LINDBERG, ANDERS, Bankdirektör, Vänersborg	1938	66
LINDBERG, BENGT ARNE, Verkstadsarbetare, Vargön	1949	66
*LINDBERG, INGE, Expeditionsförman, Vänersborg	1921	60
LINDBERG, JAN, Ingenjör, Vänerborg	1954	83
LINDBERG, JOAKIM, Vargön	1979	88
LINDBERG, CARL-AXEL, Ingenjör, Onsala	1944	65
LINDBERG, STEN-OLOF, Livsmedelsassistent, Vargön	1945	87
LINDÉN, ARNE, Ingenjör, Halmstad	1939	86
LINDÉN, LARS, Civiling., Vänersborg *ständig medlem*	1954	75
LINDÉN, ROLF, Ingenjör, Skärholmen *ständig medlem*	1927	62
LINDENCRONA, CARL-AXEL, Major, Ängelholm	1916	88
LINDGREN, ARVID, Vänersborg	1985	85
*LINDGREN, FOLKE, Fabrikör, Vänersborg	1914	54
*LINDGREN, GÖSTA, fd. Byggnadssnickare, Örebro	1903	55
LINDGREN, KARL ENAR, Försäljningschef, Vänersborg	1921	65
LINDGREN, SIXTEN, Disponent, Vänersborg	1914	77
LINDHÉ, RUNE, Representant, Vänersborg	1923	77
*LINDQVIST, ARNE, Filare, Vänersborg	1921	(57)74
LINDQVIST, ARNE, Tjänsteman, Vänersborg	1932	76
**LINDQVIST, HÅKAN, Kyrkoherde, Kungälv	1914	37
**LINDQVIST, ROLF, Länsråd, Karlstad	1911	35
**LINDSTRÖM, ALLAN, Lektor, Lerum	1908	30
*LINDSTRÖM, LENNART, Rektor, Sandviken	1918	63
*LINNARSSON, NILS, Posttjänsteman, Hisings-Backa	1912	55
LISS, PER ARNE, Vänersborg	1940	67
LISTAD, KENT ROGER, Köpman, Vänersborg	1949	75
LJUNGSTRÖMER, KNUT, Glasmästare, Vänersborg	1919	81
*LUDWIGSSON, EVERT, Verkst.-föreståndare, Vänersborg	1913	55
LUNDBLAD, LARS, Leg. läkare, Lidingö	1947	85
**LUNDBLAD, OLOF, Jaktvårdskonsulent, Vänersborg	1907	28
LUNDBORG, BO, Operasångare, Handen	1932	66
LUNDBORG, ERIC, Försäljare, Göteborg *ständig medlem*	1957	66
*LUNDBORG, EVERT, Köpm. Vänersborg *bisittare i styrelsen Gillevärd, innehavare av gillets medalj (1983)*	1921	42

LUNDBORG, HÅKAN, Vänersborg	1956	73
LUNDBORG, JAN, Vänersborg	1952	73
*LUNDBORG, STEN, Köpman, Vänersborg	1925	42
LUNDBÄCK, BENGT, Dialystekniker, Brålanda	1941	67
LUNDBÄCK, JONAS, Brålanda	1975	80
*LUNDGREN, ARVID, Sektionschef, Enskede	1912	49
*LUNDGREN, SUNE, Rektor, Malaga, Spanien	1913	53
LUNDGREN, ÅKE, Kriminalinspektör, Södertälje	1936	88
LUNDIN, GUNNAR, Direktör, Vänersborg	1907	69
*LUNDIN, GUNNAR, Köpman, Vänersborg	1921	52
*LUNDIN, IVAR, Avsynare, Vänersborg	1919	52
LUNDIN, JAN, Vänersborg	1936	69
LUNDIN, PER, Affärsbiträde, Vänersborg	1953	55
LUNDQUIST, BIRGER, Distr.chef, Vänersborg	1919	87
LUNDSTRÖM, HERBERT, Länsveterinär, Vänersborg	1936	89
*LUNDVIK MAGNUSSON, ULF, Tandläkare, Källby	1926	64
LÅNG, BÖRJE, Socialassistent, Trollhättan	1933	76
LÅNG, KENT, Bankkamrer, Vargön	1940	80
LÅNG, STIG-ARNE, Norrköping	1953	85
LÅNG, SVEN, Uddevalla	1929	87
LÖNNEHAG, HENRY, f.d. krim.kommissarie, Vänersborg	1918	84
*MAGNUSSON, ARNE, Direktör, Göteborg	1913	49
MAGNUSSON, DICK, Vänersborg	1943	72
MAGNUSSON, CARL-AXEL, Direktör, Uddevalla	1937	65
MAGNUSSON, NILS, Folkskollärare, Ljungskile	1940	65
MALCOLM, KARL-ERIK, Redaktör, Vänersborg	1928	80
MARKLUND, BERTIL, Överläkare, Vänersborg	1945	80
MELIN, GEORG, Försäljningschef, Vänersborg	1922	70
MELLQVIST, GÖSTA, Åkeriägare, Vänersborg	1927	81
MELLRYD, LENNART, Kriminalinspektör, Vänersborg	1935	88
*MILLING, TAGE, Försäljningschef, Linghem	1931	58
*MILLING, THORE, Flygtekniker, Vänersborg	1924	52
MJÖRNESTÅL, GÖTE, Vaktkonstapel, Vänersborg	1914	68
MJÖRNESTÅL, THOMAS, Ingenjör, Mellerud	1947	85
*MOBERG, ERIK, Köpman, Vänersborg	1919	55
MOLLBERG, PER-OLOF, Kommunalarbetare, Vänersborg	1919	77
*MOLLBERG, RUNE, Annonskonsulent, Vänersborg	1925	54
MOLNIT, PER, Arkitekt, Vänersborg	1919	75
MOSSBERG, BERTIL, Herr, Uddevalla	1937	85
MOSSBERG, ERIK, F.länshälsovårdskonsulent, Vänersborg	1915	82
MÅNGBERG, CARL ERIK, Underinspektor, Hallsberg	1923	66
MÅRTENSSON, ARNE, Bankdirektör, Västra Frölunda	1951	87
*NAGLUM, GUNNAR, Socionom, Paris	1912	60
NIKLASSON, HANS, Vänersborg	1966	85
NIKLASSON, JAN, Vänersborg	1964	83

*NIKLASSON, MATS, Kriminalinspektör, Vänersborg	1925	56
NILSSON, BO, Bankkamrer, Hisings-Kärra	1944	83
*NILSSON, GUSTAV, Lantbrukare, Vänersborg	1924	50
NILSSON, HANS, Skene	1923	88
NILSSON, HOLGER, Hantv.förest. Vänersborg	1913	83
NILSSON, CARL-ERIC, Droskägare, Vänersborg	1920	66
NILSSON, LARS, Major, Uddevalla	1957	74
NILSSON, PER-AXEL, Överskötare, Vänersborg	1923	78
NILSSON, PER GUNNAR fd. Linjemästare, Värnamo	1904	66
NILSSON, PER GÖSTA, Bokbindaremästare, Värnamo	1925	80
*NILSSON, RAGNAR, Köpman, Vänersborg	1908	41
*NILSSON, SUNE, Brunnsborrare, Vänersborg	1923	58
NISSEN, HARALD, fd. Lektor, Vänersborg	1910	66
NISSEN, PETER, Antikvarie, Vänersborg	1947	81
*NORDGREN, ALLER, Typograf, Vänersborg	1909	53
NORDGREN, KENT ALLER, Ingenjör, Vänersborg	1937	81
NORDIN, TORSTEN, Överste, Vänersborg	1916	87
NORDQVIST, YNGVE, Direktör, Ulricehamn	1930	77
NYMAN, SVEN, Ingenjör, Vänersborg	1922	89
NYMARK, IVAN, Vänersborg	1916	85
*NYSTRÖM, KARL FREDRIK, Ingenjör, Vänersborg	1928	58
ODELIUS, ERIK, Snickare, Vänersborg	1934	79
ODELIUS, SVEN ERIK, Vänersborg	1957	79
OHLSSON, TAGE, Tegelmästare, Hallsberg	1913	79
OLSSON, ALLER, Sjukvårdare, Vänersborg	1909	67
*OLSSON, BERTIL, Vaktmästare, Vänersborg	1921	60
*OLSSON, FOLKE, Tekniker, Vänersborg	1929	48
OLSSON, GERT, Bitr. länsarkitekt, Vänersborg	1933	89
OLSSON, GUSTAF, Tekn.lärare, Vänersborg *ständig medlem*	1918	72
OLSSON, JAN, Inredningssnickare, Vänersborg	1955	72
OLSSON, JAN-OLOF, Munskänk, Strängnäs	1948	82
OLSSON, CHRISTER, V. Montör, Vänersborg	1956	83
OLSSON, LARS, Rörmontör, Vänersborg	1935	75
OLSSON, LENNART, Ingenjör, Vänersborg	1928	78
OLSSON, ROLF, Företagsekonom, Vänersborg	1949	72
OLSSON, STIG, Väktare, Vänersborg	1930	79
*OLSSON, TORVALD, Major, Uddevalla	1915	55
OLSSON, ÅKE, Köpman, Vänersborg	1945	83
OLZON, AXEL, Överläkare, Vänersborg	1919	74
OREHULT, GÖRAN, Ingenjör, Vänersborg	1937	88
PALM, STIG-LENNART, Ingenjör, Linköping	1930	82
PALMSTRÖM, ALLAN, Lärare, V:a Frölunda *ständig medlem*	1933	76
*PALMSTRÖM, NILS, Fabrikör, Vänersborg *innehavare av gillets medalj (1980)*	1910	52
PALMSTRÖM, UNO, Journalist, Stockholm *ständig medlem*	1947	76

PATRIKSSON, ANDERS, Ingenjör, Vargön	1960	85
PATRIKSSON, HENRIK, Ingenjör, Vänersborg	1965	85
PATRIKSSON, JÖRGEN, Fabrikör, V:a Frölunda	1942	76
PATRIKSSON, MAGNUS, Studerande, Vänersborg	1965	85
PATRIKSSON, RUNE, Köpman, Vänersborg	1937	65
*PAULSSON, ELMER, Musiklärare, Vänersborg	1909	54
PERMVALL, IVAR, Socionom, Vänersborg	1923	88
PERMVALL, OSKAR, Civilingenjör, Lund	1957	88
PERSSON, KAJ, Lagerchef, Vänersborg	1923	76
PERSSON, SVEN-OLOF, Vänersborg	1925	77
PERSSON, THORE, 1:e byråsekr. Vänersborg	1919	70
PETERSON, EDGAR, Vänersborg	1919	80
PETERSON, CHRISTER, Kommunalarbetare, Vargön	1943	71
PETERSSON, OLOF, Montör, Vänersborg	1923	77
PETERSON, SVEN GUNNAR, Polisman, Vänersborg	1925	81
PETTERSSON, ALLAN, Konditor, Falköping	1937	86
PETTERSON, ANDERS, Riksbanksdir. Vänersborg	1922	87
*PETTERSSON, OSCAR, Ingenjör, Billdal	1914	59
*POUCETTE, CARL ERIC, Godsägare, Vinninga	1914	51
*PÅRUD, NILS, Universitetslektor, Umeå *ständig medlem innheavare av gillets medalj (1980)*	1923	52
RAHM, GUNNAR, Apotekare, Askim	1929	66
*RAHM, HARRY, Överskötare, Vänersborg	1914	55
RAMM, TOMMY, Lärare, Vänersborg	1948	88
RAMNEMYR, BJÖRN, Mätningstekniker, Vänersborg	1943	72
*RANER, LENNART, Köpman, Uddevalla	1919	53
RANER, STEN ERIK, Leg.läkare, Göteborg	1947	69
*RAPP, HÅKON, Köpman, Vänersborg	1933	60
REHMAN, TOR, Häradsskrivare, Vänersborg	1905	66
REINHOLDSSON, PETER, LENNART, Studerande, Vänersborg	1967	82
*ROSÉN, GUNNAR, Ingenjör, Göteborg	1923	55
ROSÉN, UNO, Civ. ing. Kungälv	1908	83
ROSENGREN, KARL-ERIC, Ingenjör, Vänersborg	1938	71
**ROSLIN, HENRY, Köpman, Trollhättan	1906	31
ROSLIN, LENNART, Ingenjör, Trollhättan	1945	79
ROSLIND, LARS-GÖRAN, Opt, Vänersborg *ständig medlem*	1946	58
*ROSLIND, SVEN-GUNNAR, Opt. Mellerud, *ständig medlem*	1940	58
RUDBERG, STIG, Professor, Lund	1920	76
RUDSTRÖM, GUNNAR, Konstnär, Vänersborg	1916	79
RUSSBERG, LEIF, Kriminalinsp. Vänersborg	1937	84
*RUTGERSSON, CHARLES, fd. Förman, Vänersborg	1903	43
RYDHOLM, YNGVE, Arkivchef, Vaxholm	1922	84
RUDSTRÖM, LARS, Traf.plan., Vänersborg	1957	85
RÅDBERG, JAN ERIK, f.vattenrättsingenjör, Vänersborg	1910	84
SALÉN, LENNART, Dir. Vänersborg	1936	83

SAHLIN, EDGAR, F.handl., Vänersborg	1910	86
SAHLIN, PER-ANDERS, Fil.kand., Enskede	1945	50
**SAHLIN, STEN, fd. Direktör, Vänersborg *Bisittare, innehavare av gillets medalj (1975)*	1913	36
SALANDER, HÅKAN, Doktor, Vänersborg	1939	85
SALONEN, ARVID, Studerande, Vänersborg	1980	87
SALONEN, EMIL, Studerande, Vänersborg	1977	87
SALONEN, LARS, Tandläkare, Vänersborg	1948	81
SALONEN, OSKAR, Vänersborg	1987	89
SALONEN, RISTO, Snickarmästare, Vänersborg	1913	89
SALONEN, VÄINÖ, Snickarmästare, Vänersborg	1911	85
SAND, NILS, OLOF, Köpman, Vänersborg	1933	76
**SANDBERG, NILS, Biblioteksråd, Göteborg	1911	34
SANDELMARK, EINAR, Avdelningschef, Vargön	1910	78
*SANDSTEDT, GUSTAF ADOLF, Kyrkoherde, Vänersborg	1909	62
SANDSTRÖM, LENNART, Advokat, Vänersborg	1923	81
SCHELIN, HERBERT, Ingenjör, Uddevalla	1907	75
SCHÖNDELL, BENGT, Produktionschef, Uddevalla	1923	77
SIGURDSSON, SVEN, Skadeinspektör, Hisings-Backa	1925	82
SILJEVALL, FOLKE, Försäljare, Trollhättan	1925	74
SILJEVALL, VALDO, Ingenjör, Lilla Edet	1924	74
SJÖÖ, INGVAR, Säkerhetschef, Trollhättan	1930	84
SJÖÖ, CARL-GÖRAN, Snickare, Grästorp	1957	76
SJÖÖ, LEIF, Ingenjör, Göteborg	1932	76
SJÖÖ, STIG, Ingenjör, Göteborg	1918	69
SJÖBERG, LEIF, Göteborg	1922	79
*SJÖSTAD, OLOF, Elektriker, Vänersborg	1933	52
SJÖSTAD, LEIF, Elektriker, Vänersborg	1958	81
SJÖSTAD, LENNART, Ingenjör, Vänersborg	1956	81
SJÖSTRAND, CHRISTER, Civilingenjör, Hisings-Backa	1943	79
*SJÖSTRAND, ERNST, Sjukvårdare, Vänersborg	1917	58
SJÖSTRÖM, BENGT-OLOF, Köpman, Vänersborg	1922	65
SJÖSTRÖM, JAN, Köpman, Vänersborg	1930	77
SJÖSTRÖM, ROLF GEORG, Golvläggare, Vänersborg	1926	87
*SKAGSTEDT, MELKER, fd. Byrådir., Vällingby	1914	45
SKOOGH, FRANK, Hälsingborg	1926	80
SKOOGH, GUNNAR, Byggmästare, Vänersborg	1937	69
*SKOOGH, LARS-OLOF, Trafikmästare, Vänersborg	1925	58
SKOGLUND, ANDERS, Trollhättan	1953	83
SKÖLDEBORG, KARL-AXEL, Billackerare, Vänersborg	1927	62
SMITH, BJÖRN, Överläkare, Vänersborg	1932	83
*SOHLBERG, ALLAN, Köpman, Vänersborg	1918	50
SPETZ, PER-GÖRAN, Verkmästare, Vänersborg	1925	70
STALFORS, TOMAS, Vänersborg	1948	83
STENBERG, ARNE, Vänersborg	1933	82

STENBERG, RAGNAR, Försäljare, Vänersborg	1916	67
STENSTRÖM, BERNT, Direktör, Falkenberg	1908	71
STENSTRÖM, GÖRAN, Pol.mag., Göteborg	1939	74
**STENSTRÖM, LARS, 1:ste Länsassistent, Vänersborg	1905	30
STENSTRÖM, ROLF, TV-tekniker, Vänersborg	1937	76
*STERNER, NILS, Direktör, Farm.lic., Malmö	1922	41
*STERNER, SVEN-AXEL, Taxeringsdir. Vänersborg	1923	47
STJERNDAHL, HARALD, Agronom, Vänersborg	1915	81
STRAND, ROLAND, Trollhättan	1908	77
STRANDBERG, BERTIL, Köpman, Vänersborg	1921	75
STRANDBERG, CARL-ERIC, Vänersborg	1931	75
STRIVE, STAFFAN, Styrman, Vänersborg	1960	85
STRÖM, PER, Kommunalråd, Motala	1920	76
STRÖM, RAGNAR, Civilingenjör, Rönninge	1939	82
STRÖM, SÖREN, Redaktör, Vänersborg	1934	67
STRÖMBERG, REINE, Fastighetschef, Vänersborg	1936	88
STÅLHEIM, IVAN, Representant, Vänersborg	1927	83
STÅLHEIM, RUNE, Direktör, Trollhättan	1925	80
SULTAN, JAN, Verkmästare, Vänersborg	1934	84
SUNDELIUS, BJÖRN, Mellerud	1940	82
SUNDELIUS, CLAS, Ingenjör, Vänersborg	1936	75
SUNNERDAHL, HANS, Herr, Vänersborg	1942	85
SUNNERDAHL, SVEN-OLOF, Reparatör, Vänersborg	1938	79
*SUNNERDAHL, VILGOT, 1:ste Mätare, Vänersborg	1908	51
SVANBERG, GÖSTA, Civilekonom, Vänersborg	1924	84
SVANBERG, HENRIK, Studerande, Vänersborg	1966	84
SVANBERG, MARTIN, Ingenjör, Vänersborg	1962	84
SVANBERG, PER-OLOF, El.ingenjör, Vänersborg	1952	85
SVANBERG, PER OLOF, Målarmästare, Vänersborg	1937	79
SVANBERG, SÖREN, El.montör, Vänersborg	1946	85
SWARÉN, BENGT, Kontraktsprost, Vänersborg	1904	73
SWARÉN, STEN, f.d. Landstingsdirektör, Vänersborg	1906	70
SVEDUNG, MIKAEL, Studerande, Vänersborg	1964	88
*SVENSSON, ALF, Direktör, Vänersborg	1923	48
SVENSSON, ANDERS, Doktor, Linköping	1944	79
*SVENSSON, ARNE, Elektriker, Vänersborg	1916	43
*SVENSSON, BENGT, Representant, Vänersborg	1932	64
SVENSSON, EVERT, Vällingby	1916	86
SVENSSON, JOHAN, Göteborg, *ständig medlem*	1975	76
**SVENSSON, LARS, Dövlärare, Vänersborg	1910	36
SVENSSON, LARS, Civilingenjör, Söderköping	1950	76
SVENSSON, LARS-GUNNAR, Vänersborg	1952	80
SVENSSON, LENNART, Vänersborg	1952	80
SVENSSON, OLLE, Vänersborg	1920	80
SVENSSON, PER, Fritidsledare, Vänersborg	1953	63

SVENSSON, PETER, Göteborg *ständig medlem*	1972	72
**SVÄRD, TAGE, Helsingborg	1910	35
*SVÄRD, YNGVE, Eldare, Skärhamn	1916	42
**von SYDOW, DANIEL, Överstelöjtnant, Täby	1909	30
SÖDERBOM, LARS-ÅKE, Målare, Vänersborg	1954	81
SÖDERHOLM, KARL-GUSTAF, Ombudsman, Vetlanda	1939	85
SÖDERSTRÖM, LEIF, Vänersborg	1960	84
SÖDERSTRÖM, STIG, Postförman, Vänersborg	1940	83
SÖDERSTRÖM, SVEN, Postmästare, Vänersborg	1933	83
SÖDERSTRÖM, PER ARNE, Kamrer, Vänersborg	1933	66
SÖLVELING, INGOLF, Skogsmästare, Varberg	1922	82
*TAUBE, EDVARD, Greve, Länsombudsman, Ljungskile	1916	46
**TAUBE, FREDRIK, Greve, Kommendör, Stockholm *ständig medlem*	1909	35
TENGBERG, GUNNAR, Vänersborg	1944	69
TENGBLAD, SVANTE, Ekonomichef, Vänersborg	1953	87
*THERNQUIST, KJELL, Redovisn.konsult, Vänersborg *Kassafogde*	1939	50
**THERNQUIST, OLE, fd. Handelsträdg.mäst., Vänersborg. *Innehavare av gillets medalj (1976)*	1911	30
*THUNBERG, GUNNAR, Föreståndare, Vänersborg	1922	55
THUNBERG, SVEN, Kommunalarbetare, Vänersborg	1935	79
*THUNBLAD, ARNE, Vaktmästare, Vänersborg	1915	55
*TIBBLIN, ARNE, Posttjänsteman, Vänersborg	1925	51
*TIBBLIN, BERT, Direktör, Främmestad	1930	61
*TIBBLIN, LENNART, Arbetsledare, Alingsås	1935	61
TIBBLIN, RONNY, Verkstadsarbetare, Vänersborg	1954	76
*TIDSTRAND, ERIK, Murare, Vänersborg	1907	53
TIDSTRAND, HARRY, Bankkamrer, Vänersborg	1909	69
TIDSTRAND, LENNART, Kamrer, Alingsås	1936	76
TINGDAHL, LENNART, Överstelöjtnant, Skövde	—	85
THORELL, SUNE, Ekonomiassistent, Uddevalla	1955	88
THORNELL, NILS, Bandirektör, Vänersborg	1924	80
THUFVESSON, ALLAN, Servicechef, Vänersborg	1922	83
THUFVESSON, ANDERS, Studerande, Vänersborg	1963	82
TORNBERG, LARS, Representant, Vänersborg	1934	75
TORNBERG, PETER, Vänersborg	1973	75
**TULLBERG, INGE, Avd.chef, Bromma *ständig medlem*	1905	18
**TUNQVIST, TORSTEN, Lektor, Bromma	1907	29
TURTELL, LARS, Byggnadsingenjör, Vänersborg	1942	80
TVIKSTA, INGEMAR, Herr, Vänersborg	1933	85
UGGLA, ERIK T:SON, Kammarherre, Vänersborg	1906	70
ULLDAHL, Conny, Distributör, Vänersborg	1956	88
ULLDAHL, ÅKE, Badmästare, Vänersborg	1931	87
ULLGREN, SIXTEN, Konstruktionschef, Göteborg	1919	75
ULVEGÄRDE, DAG, Pol.mag., Kullavik	1941	69

WADELL, LEIF, Köpman, Göteborg	1940	83
WADMAN, DAG, Banktjänsteman, Vänersborg	1949	80
WADMAN, INGWAR, 1:e byråsekreterare, Vänersborg	1920	69
WAHLIN, BJÖRN, Distr.överläk. Vänersborg	1942	85
*WAHLIN, CARL-VIKING, Köpman, Vänersborg *Gilleskrivare*	1932	51
WAHLIN, JACOB, Vänersborg	1960	71
WALLIN, ROLAND, Målare, Vänersborg	1930	82
WAHLIN, TORKEL, Docent, Vänersborg	1943	85
WASSENIUS, SVEN, Tandläkare, Vänersborg	1927	77
WEDHAM, SVEN-ERIC, fd. Brandchef, Vänersborg	1913	78
WEGRAEUS, BJÖRN, Stud. Åmål	1969	82
WEGRAEUS, ERIK, Turistdirektör, Åmål	1940	83
WEGRAEUS, FREDRIK, Stud. Åmål	1965	82
*WEINSTOCK, ERLING, Direktör, Farsta	1916	42
WEISS, ANDERS, 1:e Byråsekreterare, Kvissleby	1940	66
*WELANDER, GÖSTA, Bitr. Länspolismästare, Järfälla	1935	61
*WELANDER, STEN, Kronofogde, Trollhättan	1939	61
WELÉN, LARS, Studerande, Vänersborg	1965	73
WELÉN, PER, Studerande, Vänersborg	1960	73
WENNBERG, LENNART, Kontrollant, Vänersborg	1951	75
WENNBERG, YNGVE, Telearbetare, Vänersborg	1934	79
WENNERBERG, HENRIK, Vänersborg	1948	85
WENNERBERG, LARS, Advokat, Vänersborg	1916	85
WENNERHOLM, IVAR, F.lasarettsläkare, Vänersborg	1898	82
WENNHAGE, PER, Studerande, Vänersborg	1966	80
WENNHAGE, ÅKE, Revisor, Vänersborg	1923	80
*WERNER, ARNE, 1:e Hantverkare, Vänersborg	1912	58
*WERNER, BENGT, Ingenjör, Vänersborg	1925	60
WERNER, BENGT, Ingenjör, Vänersborg	1935	86
WERNER, BO, Vårdare, Vänersborg	1936	72
WERNER, LARS, Studerande, Vänersborg	1956	77
WERNER, SVEN, Civilingenjör, Borås	1952	77
*VESSBY, SIGVARD, Linjearbetare, Vänersborg	1917	52
VESSBY, SVEN-OVE, Fastighetsskötare, Frändefors	1944	84
WESTERBERG, BERTIL, Malmö	1917	76
WESTERBERG, BO, Ingenjör, Vänersborg	1940	76
WESTERBERG, LARS, Brandmästare, Vargön	1928	81
WESTERBERG, PER-OLOF, Chaufför, Vänersborg	1923	77
VESTERLUND, STIG, Produktionschef, Vänersborg	1915	77
WESTERLUND, ÅKE, Kamrer, Trollhättan	1950	80
WESTHALL, HÅKAN, Kronofogde, Vänersborg	1938	74
WESTHALL, SVEN, Ingenjör, Vänersborg	1945	75
**WETTERLUNDH, SUNE, Verkst.direktör, Malmö	1904	28
WIBERG, ERIC, F.domänintend. Vänersborg	1912	87
*WIDQVIST, LARS-OLOF, Kontrollant, Vänersborg	1919	58

WIDQVIST, STEFAN, Ämneslärare, Karlstad	1948	83
WIDQVIST, ULF-GÖRAN, Utbildn.konsulent, Stockholm	1943	83
WIKNER, ALFRED, New York	1899	66
VILGEUS, LASSE, Skyddsingenjör, Vänersborg	1943	88
*WILHELMSSON, BERTIL, Radiomontör, Vällingby	1924	51
WULF, ERIK, Civilekonom, Lerum	1950	63
*WULF, KURT, Direktör, Vänersborg	1903	63
WAERN, FREDRIK, Lantmästare, Vargön	1943	89
WÄDDING, ÅKE, Överingenjör, Vällingby	1918	88
VÄNERSTAM, STIG, Förs.chef, Brastad	1918	87
*WÄRNE, ORVAR, Kontorist, Trollhättan	1928	53
YBRING, ELOF, Täby	1916	83
ZETTERBERG, CHRISTER, Planerare, Vänersborg	1945	88
*ZETTERBERG, KARL-GUSTAV, Servicemontör, Vänersborg	1917	64
ZETTERBERG, SVEN OLOF, Vänersborg	1950	64
*ÅBERG, BERTIL, fd. Brukstjänsteman, Vargön	1900	55
*ÅBERG, FOLKE, Lagerchef, Vänersborg	1920	55
ÅBERG, GERT-OLOF, Byggnadssnickare, Vänersborg	1958	74
ÅBERG, GUNNAR, Fritidschef, Vänersborg	1930	75
ÅBERG, JOHAN, Karlstad	1966	84
* ÅBERG, SVEN OLOF, Tjänsteman, Vänersborg	1923	61
ÅGREN, TORSTEN, Brukstjänsteman, Vänersborg	1903	69
*ÅKESSON, NILS-ERIK, Överstelöjtnant, Halmstad	1922	46
*ÅSTRÖM, HELGE, fd. Poliskommissarie, Vänersborg	1902	42
ÄNGERMARK, WILHELM, Antikvarie, Uddevalla	1924	85
ÖSTERHOLM, LAGE, Ingenjör, Vänersborg	1933	72
ÖSTLING, HARRY, Verkstadsarbetare, Vänersborg	1920	74

Antal medlemmar 869

* tilldelad 25-årstecknet.
** tilldelad 50-årstecknet.

För att underlätta arbetet med medlemsförteckningen ombedes gillebröderna att till Gillet anmäla ev. ändring av adress, titel, m.m. under adress

Vänersborgs Söners Gille
Göran Hagborg, Södergatan 2 A
462 34 Vänersborg

VÄNERSBORGS SÖNERS GILLE 1988

Styrelse

LIND, SVEN, *f.d. Disponent, Förste Ålderman, 1980 (1966)*
LARSSON, STIG, *Direktör, Andre Ålderman 1985 (1974)*
WAHLIN, CARL-VIKING, *Banktjm. Gilleskrivare 1985 (1972)*
THERNQUIST, KJELL, *Redov.konsult, Kassafogde (1974)*
LUNDBORG, EVERT, *Köpman, Bisittare 1968 (1968) Gillevärd*
SAHLIN, STEN, *f.d. Direktör, Bisittare 1985 (1962)*
BJÖRNBERG, MAURITZ, *Kamrer, Bisittare, 1980 (1980)*
HAGBORG, GÖRAN, *Redov.konsult, Ersättare, 1980*
ERICSSON, JOHN-OLOV, *Tandläkare, Ersättare, 1980*

Beredningsnämnd

GILLESKRIVAREN
LUNDBORG, EVERT, *Köpman*
ERICSSON, JOHN-OLOV, *Tandläkare*
SKOOGH, GUNNAR, *Byggmästare*
AHLIN, GÖRAN, *Ingenjör*
BERGER, GUNNAR, *Ingenjör*
SALONEN, LARS, *Tandläkare*

Årsskriftsnämnd

LIND, SVEN, *f.d. Disponent*
SAHLIN, STEN, *f.d. Direktör*
WAHLIN, CARL-VIKING, *Banktjm.*
LIND, HÅKAN, *Jur.kand.*
HAGBORG, GÖRAN, *Redov.konsult*

Räkenskapsgranskare

GILLBERG, ÅKE, *Förste expeditionsvakt*
NIKLASSON, MATS, *Kriminalinspektör*
LUNDBORG, ERIC, *Köpman, Ersättare*

GILLETS ÅLDERMÄN

Stadskassören Ferdinand Hallberg	1905-1920,
Direktören Edwin Andersson	1921-1935,
fd. Fältläkaren Karl Gustaf Cedergren	1936-1941,
Borgmästaren Bertel Hallberg	1942-1953
Landskamreraren Gunnar Hjorth	1954-1964,
Länspolischefen Erik Sahlin	1964-1973
Kamreraren Olov Janson	1973-1979
f.d. Disponenten Sven Lind	1980-

Gillets styrelse leddes till 1933 av en ordförande, detta år infördes beteckningen förste ålderman samtidigt som styrelsens övriga ledamöter fingo sina nuvarande titlar.

STYRELSE OCH FUNKTIONÄRER I VÄNERSBORGS DÖTTRARS GILLE.

1:a åldermor	Mary Janson	2:a åldermor	Inga Lisa Sundefors
1:a gilleskrivare	Anita Svanberg	2:e gilleskr.	Anita Nilsson
Kassafogde:	Gerda Ström		
Värdinnor:	Britta Carlsson		Ingrid Blomgren
	Elvy Eriksson		Maj-Britt Mellqvist
Ersättare:	Birgitta Robertsson		
	Greta Brorson		
Beredningsnämnd:	Britta Carlsson		Ingrid Blomgren
	Anita Svanberg		Ruth Eriksson
	Birgitta Högström		
Ersättare:	Elly Åberg		
Krönikör:	Mary Janson		
Arkivarie:	Maj-Britt Mellqvist		
Adventskommitté:	Carin Arvidsson	Alva Öberg	Gerda Ström
Siffergranskare:	Sigrid Westerlund	Margit Andersson	
Ersättare:	Olga Falk	Birgit Skoogh	

LÅNA KLOKT
TILL VILLA/BOSTADSRÄTT

STADSHYPOTEK TAR INGA AVGIFTER FÖR:

Värdering	*0:-*
Låneuppläggning	*0:-*
Avisering	*0:-*
Låneomsättning	*0:-*

Ta inte första bästa lån, utan jämför alltid med Stadshypotek.

Du kan spara tusenlappar på att ta ditt lån för köp och/eller renovering av villa eller bostadsrätt i Stadshypotek.

Tala med närmaste Stadshypotek.

Stadshypotek
VÄSTGÖTA-DAL

Box 136, Edsgatan 11C, Vänersborg. Telefon 0521-13800.

Stadshypotek — Sveriges största långivare till bostäder

ATELJÉN MED FÄRG

SIXTEN FASTH

Tel. 13475
Vänersborg

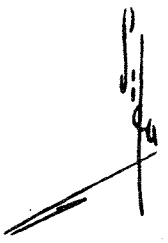

expert

FOTO ▪ PASSBILDER ▪ ID ▪ KORT

Edsgatan 19 C **0521-14700**

Gillbergs

Tel. 0521 — 140 34
Sundsgatan 7 B Vänersborg
AFFÄREN DET SVÄNGER OM!!!

Q8

Vid behov av
eldningsolja ring
0521/157 11

Bertil Johanssons Oljor

Lilla Botered, 462 00 Vänersborg

draganordningar för personbilar

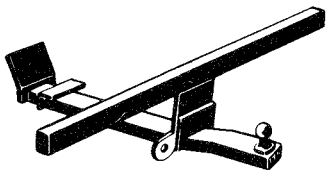

VBG

VBG PRODUKTER AB
BOX 1216
462 28 VÄNERSBORG
TEL. 0521/18060
TELEX 42050 VBGPROD S

Vattenproblem?

Med våra nya metoder och 30-åriga erfarenhet kan vattenfrågan lösas snabbt i berg- och jordlager. Pumpanläggningar utföres. Gratis konsultationer.

Svensk Maskinborrning AB

Industrigatan 11, 461 37 TROLLHÄTTAN
Telefon: 0520/339 30, 366 20.

VÄNERSBORGS MÅLERIAFFÄR

Verkstaden Sundsgatan 37 Tel. 11225

Vi utför under ansvar alla slag av
MÅLNINGSARBETEN

Nybyggnader Reparationer

INUTI GÅR SCORPIO UTANPÅ DET MESTA!

ROLIG ATT KÖRA. FÖRNUFTIG ATT ÄGA!

Ford

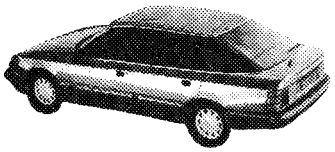

Ajohan

Tenggrenstorpsvägen 10
Tfn 0521-138 40 Vänersborg

-Säljande samarbete på 160 orter-

SF SVENSK FASTIGHETSFÖRMEDLING

Edsgatan 6 VÄNERSBORG Tel. 0521/61050 vx

ENDA FRISTÅENDE RIKSOMFATTANDE MÄKLARFÖRETAG

MALMSTRÖMS
ur guld ● vänersborg
Din Guldbutik i Trestad
Edsgatan 21 Vänersborg

Rolf Jacobsson
ekonomikonsult AB
SRF
företagarens nära
rådgivare och samtalspartner

Västkustens Fiskhall AB
Sundsgatan 7 Telefon 105 60

Kök Tel. 112 12
Bostad H. Fock Tel. 202 10
„ E. Fock Tel. 103 14

Dagligen färsk fisk

SKALDJUR – KONSERVER – DELIKATESSER

En Saab känns alltid ny

VÄLKOMMEN!

SAAB-ANA

VÄNERSBORG — Tel 0521/190 00

Svårt att skilja dem åt? Det är under skalet den nya tekniken sitter, den som gör bilen roligare att köra. På några år händer det mycket. Så vill du ha en bil med fler finesser, byt upp dig till en nästan ny Saab 900.

Du gör ett säkrare val. Och köregenskaperna, åkkomforten och den avancerade tekniken gör att en Saab alltid känns ny.

Kör lite säkrare. Kör Saab 900.

Allt i TEGEL

AB TENGGRENSTORPS TEGEL

Tel. 110 11 — 165 50. **462 01 Vänersborg**

Vi ger personlig service

Redovisningsbyrån

SÖDERGATAN 2, VÄNERSBORG

GÖRAN HAGBORG
Tel. 0521/603 90

KJELL THERNQUIST
Tel. 0521/608 55

Gillebröder!
Drick mer vatten — Oxygenvatten

Oxyfon

AB SUNDOX. Box 234, S-462 23 Vänersborg. Tel. 0521-14180

ICA MATÖPPET
F.d Lyckans Livs - Gropbrovägen
Butiken med de generösa öppettiderna
Måndag—Lördag 9—20
Söndag 11—20
Rune Patriksson
Petersbergsvägen 83, 462 53 Vänersborg

Andersson, Larsson & Co

VÄNERSBORG — Telefon 610 40

TRÄVAROR HYVLERI

Byggnadsmaterial Snickerifabrik

Papp, Spik, Masonite m. m. för byggnadsändamål

Eldningsoljor

ZETTERBERGS SKOAFFÄR

Edsgatan 29 *Vänersborg* *Tel. 101 76*

REKOMMENDERAS

Vi har svarat för trycket av årsskriften
(58:e året i följd)

CARLSSONS TRYCKERI

Kyrkogatan 21 • Box 134 • 462 22 Vänersborg
Telefon 0521-620 25 • Telefax 0521-191 19

MATMARKNAD

Mån—Fred 9—19 Lörd 9—16 Sönd 11—16

Sundsgatan 15
tel. 19055

INTERSPORT
Vänersborg
Kungsgatan 7
Tel 0521-109 06

AHLINS
TRAFIKSKOLA

Torpavägen 22 • 462 36 Vänersborg • Tel. 0521-10366

Föreningsbanken — landets enda medlemsägda bank.

DIN BANK!

Föreningsbanken

Sundsgatan 5, Vänersborg **Tel. 0521-63090**

Kvinnan med stil och smak väljer

Ekströms Mode

DAMKONFEKTION

Kungsgatan 7 Tel. 100 86

Vi är till för Dig, pröva oss!

"Mitt i Tvåstad"

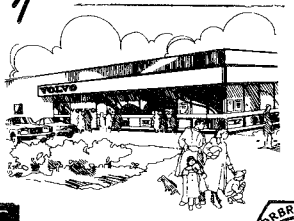

VOLVO

BRANDT

Johannesbergsvägen 1, Tel. 0521/121 00

MOTORBRANSCHENS RIKSFÖRBUND M R F

ÖNSKE BUTIKEN

Trollhättan: Affärshuset Oden. Tel. 0520/381 35.
Uddevalla: Kungshuset, Kungstorget 6. Tel. 0522/396 00.
Vänersborg: Gågatan. Tel. 0521/102 53.

Gösta Gillberg AB

Vänersborg. Tel. 0521-10253

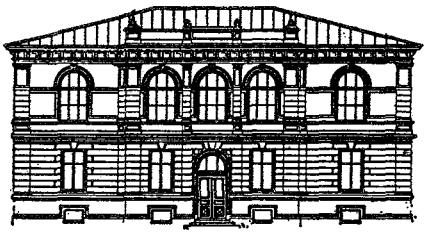

Vänersborgs Museum

är ett av Sveriges äldsta landsortsmuseer. Det öppnades för allmänheten 1891 och har bl a ett mycket stort museihistoriskt värde. Museet speglar en gången tids uppfattning om ett museums roll, nämligen att besökaren inte bara skulle lära, han skulle också uppleva och känna skönhet och andakt.
Byggnaden innehåller märkliga samlingar, som afrikanska fåglar, nordiska djur, västsvensk forntid, egyptiska gravfynd, Birger Sjöberg-rum, Johanna Brunsson-vävnader, porslin, polismuseum m m.

Museet är väl värt ett besök — **Välkommen!**

Öppet tisd.—sönd. 12—16 — fri entré.

Älvsborgs Länsmuseum

Med Juristerna
bakom ryggen
blir det
rätt och riktigt

TALA MED Juristerna

Sparbanken Väst
Mer än bank för pengarna

VL - RESOR

SPECIALRESOR ÄR VÅR SPECIALITET!
BEKVÄMA TURISTBUSSAR MED AIRCONDITION TOALETT o. VIDEO
Vi "skräddarsyr" resor för grupper mellan 10–71 personer efter behov och önskemål t.ex.
• FÖRETAGSRESOR
• FÖRENINGSRESOR
• GRUPPRESOR
0521-620 70
• SPORT- OCH IDROTTSRESOR
• HANDIKAPPRESOR
Du är alltid välkommen att prata bussresor med oss!

VL VÄNERSBORGS LINJETRAFIK
Box 3020, 462 03 VÄNERSBORG
Svetsargatan 5, Torpa ind.område
Telefax 651 30
Mobiltfn 010-370360, 370361 370362, 370363 370364, 371089

FSQ VISION

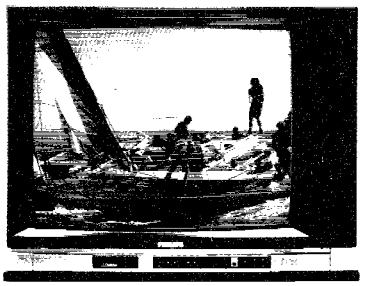

27 CE 3590
FSQ färg-TV med text-TV
28 tums färg-TV med den plana, fyrkantiga FSQ-bildrutan och med fjärrkontroll. Eurokontakt för anslutning av video och RGB-ingång för hemdator. Fjärrkontrollen kan styra både TV och huvudfunktionerna hos Philips videobandspelare. Upp till 40 TV-kanaler kan förinställas för snabbval.

Lundins Radio & TV
Edsgatan 7 Vänersborg Tel. 105 43

Bättre TV-bild. Från Philips igen.

HUSHÖRNAN

Att välja rätt fastighetsbyrå
är början till en bra affär

SKARABORGS MÄKLAREN 0521-12800 Sundsgatan 25 **VÄNERSBORG**

Låt oss ta hand om ditt hus — det ger resultat

Vänersborgs Stuveri AB

Vänersborgs hamn — i nyckelposition vid Vänern

SKEPPSSTUVERI — SPEDITION
UTHYRNING AV TRUCKAR • HJULLASTARE
TILLSATSUTRUSTNINGAR

0521-142 50

Gillebröder ekiperar sig bäst hos

Lundborgs
HERREKIPERING

EDSGATAN 14 VÄNERSBORG TEL 104 14

SERVICE OCH INSTALLATION INOM RÖR, VENTILATION OCH PLÅT, TILL VETTIGA PRISER!

GIAB

GRANSTRÖMS INSTALLATIONS AB

HOLMÄNGENS INDUSTRIOMRÅDE TEL. VÄXEL 180 90

PKBANKEN

PKPrivat

PKFöretag

KUNGSGATAN 9
VÄNERSBORG
Tel. 0521/18005

Den här annonsen är alldeles för liten för att tala om hur bra vi är... kom in till oss istället skall vi visa dig vad vi kan inom reklamen...

HARDIE'S REKLAM & GRAFISKA AB

Regementsgatan 29, 462 32 Vänersborg, Tel. 0521/61690

SUNDAR BYGG

"Vänersborgsbyggarna"

NYBYGGNAD • OMBYGGNAD • TILLBYGGNAD
REPARATIONER • UTHYRNING

Industrigatan 5, Vänersborg. Tel. 0521/60100.

En bank räcker

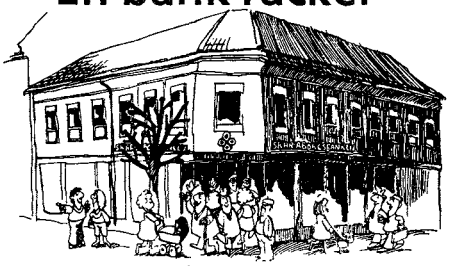

Välkommen!

SKARABORGSBANKEN
Vänersborg, Edsgatan 21, tel 0521 - 120 05

Bok- och Pappershandeln
i centrum
— Din Bokiabutik —

BOKSAM

VÄNERSBORGS
BOKHANDEL

KUNGSGATAN 5, BOX 88, 462 21 VÄNERSBORG. TEL. 0521-10050.

Förstklassiga
Välsmakande
Konditorivaror

NORDFELDTS KONDITORI

Edsgatan 12 B — Tel. 101 10

Det har sina fördelar att vara stamkund..

...också hos Handelsbanken.
Vänersborg
tel. 0521/12010

KÖKSINREDNINGAR
från Ballingslöv
och Kvänum

HUSHÅLLSMASKINER
från Electrolux,

SJÖSTADS

SVARVARGATAN 4
Torpa Industriområde

Tel. 0521/120 00
VÄNERSBORG

Gåvor av värde

finner Ni bland vår utsökta sortering i guld- och silver-arbeten samt matsilver

Vänersborgs Guld AB

Edsgatan 18 VÄNERSBORG Tel. 102 26

Vänersborgs Glasmästeri

LARSSON & ANDERSSON
Industrigatan L. Vassbotten
Tel. **101 28,**
BIL-glas—Byggnadsglas—Glasmästeri

BLOMMOGRAM

interflora®

THERNQUISTS BLOMSTERHANDEL EFTR.
Box 235, Edsgatan 16, 462 01 Vänersborg
Telefon 0521-100 63, 622 20

KYL — FRYS — TVÄTTMASKINER — PLASTBÅTAR
köper Ni bäst och billigast hos

Lotta
SPARKÖP

Skyttegatan 5 — Tel. 613 50 Tel. 172 16

Bärgningstjänst

Vänersborg

Bärgning och service dygnet runt

Tel. 0521/14800, 15522

UNO-X Bensinstation
Frändeforsvägen
Alla slags bilreparationer

Vi har
80 års erfarenhet av exklusiva inredningar och specialsnickerier till BANKER, RESTAURANGER, BUTIKER, TANDLÄKARPRAKTIKER.

Vi utför även
RENOVERINGAR, YTBEHANDLINGAR m.m.

Salonens Snickerier AB
L Vassbotten
tel. 0521-10913

God mat hos

"Pärlans" nya Gatukök

Belfragegatan 29, Vänersborg

NY MODERN BILANLÄGGNING
I BÅBERG INVIGNING OKT —89

FLER OCH FLER VÄLJER SIN BIL HOS

BLENNERMARKS!

VÄNERSBORG • TROLLHÄTTAN

Strand Hotell

Service inriktat med trevliga rum • Rum med egen toalett bad och dusch • Telefon på samtliga rum • Frukost, kaffe serveras • Goda parkeringsmöjligheter • Trevligt läge och humana priser.

Innehavare:
Karin Larsson

Adress:
Hamngatan 7
462 33 Vänersborg
Tel: Växel 13850

BILAR
Philipson

FÖRSÄLJNING AV NYA OCH BEG BILAR
LEASING AV NYA OCH BEG BILAR
BILUTHYRNING,RESERVDELAR OCH TILLBEHÖR
PERSON OCH LASTBILSVERKSTAD
TENGGRENSTORPSV. 14,VÄNERSBORG

NISSAN **0521-610 35** Mercedes

HANDLA BEKVÄMT — HANDLA BILLIGT
Tag gärna bilen, vi har gott om PARKERINGSPLATSER

Väl mött hos **PIL-HALLEN**

VIVO

Tel. 109 44
Duellvägen 8, Vänersborg

Allt i TV, RADIO och STEREO

Yngves
TV RADIO·STEREO

Vänersborg • Edsgatan 20 • Tel. 103 11

BRAHMS EL. AB

ELINSTALLATIONER AV LÅG- o. HÖGSPÄNNING
SERVICE AV INDUSTRIER och JORDBRUK m.m.

VIDARE LAGERFÖRSÄLJNING AV HUSHÅLLSMASKINER
FAB. SIEMENS SAMT ELEKTRO-HELIOS

TEL. 0521-206 52, VARGÖN

Knutssons Antik- och Konsthandel

ANTIKVITETER
KONST
MÖBLER

Kungsg. 3
462 33 Vänersborg
Tel. 0521-192 35
Bost. 0521-606 48

KÖPER
SÄLJER
VÄRDERAR

Medlem av
Sveriges Konst- och
Antikhandlareförening

Andréens

en modern järn- o. maskinaffär

0521-621 50

Vänersborg
Svarvaregatan 2, Torpa industriområde

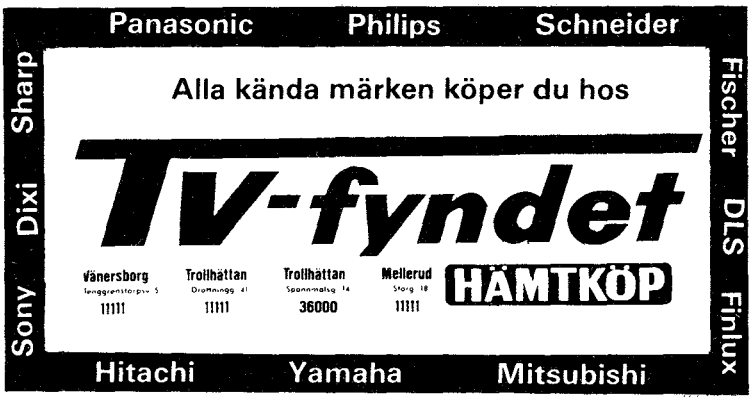

Anteckningar